

Telšių regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų planas

Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (SPAV) ataskaita

Vilnius, 2023

Pagrindinės santrumpos ir sąvokos

2014-2020 planas	Telšių regiono atliekų tvarkymo 2014-2020 metų planas
2014-2020 valstybinis planas	Valstybinis atliekų tvarkymo 2014-2020 metų planas
AAA	Aplinkos apsaugos agentūra
Antrinės žaliavos	Tiesiogiai perdirbtai tinkamos atliekos ir perdirbtai tinkamos iš atliekų gautos medžiagos (popierius ir kartonas, stiklas, plastikas, metalas, jskaitant pakuočių atliekas), remiantis Lietuvos Respublikos atliekų tvarkymo įstatymu ir Valstybiniu atliekų tvarkymo 2014-2020 metų planu
BSA	Biologiškai skaidžios atliekos
BAST	Buveinių apsaugai svarbios teritorijos
DGASA	Didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelės
EEĮ	Elektros ir elektroninės įrangos atliekos
Konsultantas	Smart Continent LT, UAB
MA	Mechaninis apdorojimas
MBA	Mechaninis biologinis apdorojimas
MKA	Mišrios komunalinės atliekos
NTO	Nekilnojamo turto objektas
SSGG	Stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių analizė
SAZ	Sanitarinė apsaugos zona
SPAV	Strateginis pasekmių aplinkai vertinimas
ŠESD	Šiltnamio efektą sukeliančios dujos
Planas	Telšių regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų planas
PAST	Paukščių apsaugai svarbios teritorijos
Telšių regionas	Komunalinių atliekų tvarkymo regionas, susidarantis iš Mažeikių rajono savivaldybės, Plungės rajono savivaldybės, Rietavo savivaldybės, Telšių rajono savivaldybės
TRATC	Telšių regiono atliekų tvarkymo centras
Valstybinis planas	Valstybinis atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų planas
Vietinė rinkliava	Savivaldybės tarybos sprendimu nustatytas privalomas mokesčis, kurį turi mokėti visi komunalinių atliekų turėtojai, besinaudojantys savivaldybės organizuojama komunalinių atliekų tvarkymo sistema
VERT	Valstybinė energetikos reguliavimo taryba
ŽAKA	Žaliųjų atliekų kompostavimo aikštelės
ŽATC	Žiedinis atliekų tvarkymo centras

Turinys

Pagrindinės santrumpos ir sąvokos	2
Lentelių sąrašas.....	4
Paveikslų sąrašas.....	5
Ivadas	6
1. Pagrindiniai Plano tikslai ir uždaviniai.....	7
1.1. Telšių regiono komunalinių atliekų tvarkymo tikslai ir uždaviniai	7
1.2. Infrastruktūros plėtra.....	7
1.3. Telšių regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo plano priemonės.....	9
2. Su Planu susiję tarptautiniu, Europos Bendrijos arba nacionaliniu lygmeniu nustatyti aplinkos apsaugos tikslai, aplinkosaugos problemos.....	13
2.1. Telšių regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos SSGG analizė.....	18
3. Plano ryšys su kitais planais ir programomis	19
4. Teritorijų, kurios gali būti reikšmingai paveiktos, esama aplinkos būklė ir jos pokyčiai jei planas nebus įgyvendintas, aplinkosauginės problemos	19
4.1. Planuojama atliekų tvarkymo infrastruktūra ir jos vietas.....	20
4.2. Saugomos teritorijos ir “Natura 2000” teritorijos	21
4.3. Kultūros paveldas.....	25
4.4. Vandenviečių sanitarinės apsaugos zonas.....	25
5. Galimos reikšmingos Plano pasekmės aplinkai.....	27
5.1. Vertinimo metodika ir principai	27
5.2. Galimos reikšmingos Plano pasekmės aplinkai.....	29
6. Priemonės Plano įgyvendinimo reikšmingoms neigiamoms pasekmėms aplinkai išvengti, sumažinti ar kompensuoti	39
7. Svarstytojas alternatyvos.....	40
8. Vertinimo metu iškilusių problemų aprašymas	40
9. Siūlomos stebėsenos priemonės ir rodikliai	40
10. Viešinimas	41
11. Santrauka	42
12. Literatūros sąrašas	45
1 priedas. SPAV subjektų išvados ir viešinimo dokumentai.....	46

Lentelių sąrašas

1 lentelė. Telšių regiono atliekų tvarkymo plano tikslai, uždaviniai ir įgyvendinimo 2021-2027 m. priemonės ...	9
2 lentelė. ES atliekų prevencijos ir tvarkymo užduotys	13
3 lentelė. Savivaldybėms aktualios Valstybinio plano užduotys.....	14
4 lentelė. Su Plano rengimu susiję strateginiai dokumentai, jų pagrindiniai tikslai ir uždaviniai	16
5 lentelė. Telšių regiono atliekų tvarkymo sistemos SSGG	18
6 lentelė. Konkrečių tikslų, uždavinių ir priemonių strateginis pasekmių aplinkai vertinimas pagal poveikio atskiriems aplinkos komponentams reikšmingumą	31
7 lentelė. Telšių regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021 - 2027 metų plano įgyvendinimo siektinos reikšmės	40

Paveikslų sąrašas

1 paveikslas. Esamos (mėlyna žyma) ir planuojamos (oranžinė žyma) DGASA Telšių regione	20
2 paveikslas. Saugomos teritorijos Telšių apskrityje.....	22
3 paveikslas. „Natura 2000“ BAST ir PAST teritorijos Telšių apskrityje.....	23
4 paveikslas. Saugomos „Natura 2000“ BAST ir PAST teritorijos šalia Telšių regioninio sąvartyno.....	24
5 paveikslas. Saugomos „Natura 2000“ BAST ir PAST teritorijos šalia planuojamos Mažeikių DGASA ir ŽATC ..	24
6 paveikslas. Kultūros paveldo objektai ir teritorijos šalia planuojamos Mažeikių DGASA ir ŽATC.....	25
7 paveikslas. Vandenviečių AZ Mažeikių DGASA ir ŽATC	26
8 paveikslas. Vandenvietės ir AZ ties Jarubaičių sąv.....	26
9 paveikslas. Atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetai.....	29

Ivadas

Telšių regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 planas (toliau – Planas) atnaujina Telšių regiono plėtros tarybos 2015 m. vasario 20 d. sprendimu Nr. 51/10S-1 patvirtintą Telšių regiono atliekų tvarkymo 2014-2020 m. planą (toliau – 2014-2020 m. planas) numatant naujas priemones, užtikrinančias Valstybino atliekų prevencijos ir tvarkymo plano nustatytyų užduočių įgyvendinimą ir efektyvią paslaugų plėtrą Telšių regione.

Pagrindinis komunalinių atliekų tvarkymo Telšių regione tikslas – užtikrinti, kad viešoji komunalinių atliekų tvarkymo paslauga būtų visuotinė, geras kokybės, prieinama (iperkama) ir atitinkę aplinkos apsaugos, techninius – ekonominius ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus. Telšių regionas apima Mažeikių r., Plungės r., Rietavo, Telšių r. savivaldybių teritorijas.

Plano organizatorius: UAB „Telšių regiono atliekų tvarkymo centras“.

Kadangi Planas nustato su atliekų tvarkymu susijusios ūkinės veiklos, jrašytos į Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 ar 2 priedus, vystymo pagrindus ir rengiamas Telšių regiono teritorijai, vadovaujantis Europos Sąjungos ir nacionaliniais teisės aktais jam turi būti atliekamas strateginis pasekmių aplinkai vertinimas (toliau SPAV).

Vadovaujantis Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 „Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintu Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo (toliau - SPAV aprašas), 6.1 papunkčiu Planui atliekamos SPAV procedūros:

„6.1. rengiamas planas ar programa, skirti pramonės, energetikos, transporto, telekomunikacijų, turizmo, žemės ūkio, miškų ūkio, žuvininkystės, vandens ūkio plėtrai, atliekų tvarkymui“... kuris nustato ūkinės veiklos, jrašytos į LR planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymo 1 ar 2 priedus, vystymo pagrindus ir kuris rengiamas didesniams nei 10 kv. kilometrų plotui“.

SPAV aprašu reglamentuojamos SPAV procedūros atitinka 2001 m. birželio 27 d. Europos Parlamento ir Tarybos direktyvos 2001/42/EB dėl tam tikrų planų ir programų pasekmių aplinkai vertinimo nuostatas.

SPAV tikslas – nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimas reikšmingas plano įgyvendinimo pasekmes aplinkai; užtikrinti, kad bus konsultuojamas su subjektais ir visuomene; užtikrinti, kad Programos organizatorius turės išsamią ir patikimą informaciją apie galimas reikšmingas planų pasekmes aplinkai ir atsižvelgs į ją. SPAV ataskaita rengiama vadovaujantis SPAV aprašu, SPAV apimties nustatymo dokumentu bei gautomis SPAV subjektų išvadomis dėl SPAV apimties nustatymo dokumento (pateikta **1 priede**).

Telšių regiono atliekų tvarkymo 2021-2027 m planas yra valstybės lygmens planas, SPAV vertinimo subjektai:

- Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija (toliau – Aplinkos ministerija);
- Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija (toliau – Sveikatos apsaugos ministerija);
- Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba;
- Lietuvos Respublikos kultūros ministerija (toliau – Kultūros ministerija).

Visuomenė dalyvauja SPAV procese vadovaujantis Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. D1-455 „Dėl Visuomenės dalyvavimo planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose ir vertinimo subjekty, ES valstybių narių ir kitų užsienio valstybių informavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintu Visuomenės dalyvavimo planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose ir vertinimo subjekty, ES valstybių narių ir kitų užsienio valstybių informavimo tvarkos aprašu.

SPAV dokumentų rengėjai ir kontaktiniai duomenys:

- Kontaktinis asmuo: aplinkosaugos konsultantė Rasa Alkauskaitė-Kokoškina, EnvPoint MB, rasa@alkauskaite.com, +370 610 20179
- Smart Continent LT, UAB

1. Pagrindiniai Plano tikslai ir uždaviniai

Telšių regiono komunalinių atliekų tvarkymo užduotys, tikslai ir uždaviniai iki 2027 m. nustatyti vadovaujantis Valstybiniu atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų planu (toliau Valstybinis planas), kuris patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 1 d. nutarimo Nr. 573 redakcija. Plėtojant Telšių regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, siekiama mažinti komunalinių atliekų šalinimo lygi, didinti atliekų perdirbimą ir įgyvendinti aukštesnio prioriteto atliekų prevencijos ir tvarkymo būdus.

Laikantis nustatytų prioritetų, pirmiausia turi būti vengiama komunalinių atliekų susidarymo, o atliekos, kurių neįmanoma išvengti, turi būti paruošiamos naudoti pakartotinai ir perdirbamos.

1.1. Telšių regiono komunalinių atliekų tvarkymo tikslai ir uždaviniai

Pagrindinis komunalinių atliekų tvarkymo Telšių regione tikslas – užtikrinti, kad viešoji komunalinių atliekų tvarkymo paslauga būtų visuotinė, geros kokybės, prieinama (iperkama) ir atitinką aplinkos apsaugos, techninius – ekonominius ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus.

Vadovaujantis atliekų tvarkymo sistemos prioritetais, komunalinių atliekų tvarkymo principais ir siekiant įgyvendinti Telšių regiono atliekų tvarkymo užduotis iki 2027 m., nustatomi šie Telšių regiono komunalinių atliekų tvarkymo tikslai ir uždaviniai iki 2027 m.:

1 tikslas. Vengti atliekų susidarymo, mažinti susidarančių atliekų kiekj ir kenksmingų medžiagų kiekj žaliajose ir produktuose

1.1 uždavinys. Skatinti vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, naudoti produktus pakartotinai, remonto ir (ar) taisymo paslaugas

1.2 uždavinys. Užtikrinti šiuoklinimo prevenciją, tvarkyti šiuokšles

1.3 uždavinys. Užtikrinti maisto švaistymo prevenciją, skatinti maisto atliekų prevenciją

2 tikslas. Atskirti susidarymo šaltinyje atliekas, kurias būtų galima paruošti pakartotinai naudoti arba perdirbti

2.1 uždavinys. Didinti gyventojų aplinkosauginj sąmoningumą ir atsakomybę atliekų rūšiavimo srityje

2.2 uždavinys. Gerinti atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumą

3 tikslas. Skatinti paruošti atliekas naudoti pakartotinai

3.1 uždavinys. Tirkiant, valant ar taisant atliekomis tapusius produktus ar jų sudedamąsias dalis paruošti taip, kad jie būtų vėl tinkami naudoti be pradinio apdirbimo

4 tikslas. Naudoti atliekas tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti

4.1 uždavinys. Skatinti paruošti atliekas perdirbti ir jas perdirbti

1.2. Infrastruktūros plėtra

Planuojama didesnės apimties Telšių regiono atliekų tvarkymo sistemos infrastruktūros plėtra, kuri jtraukta į Planą:

- **2.2.2. Žiedinio atliekų tvarkymo centro ir DGASA Mažeikių mieste ir Tinkamų naudoti atliekų priėmimo punktai**

Rengiamas techninis projektas žiedinio atliekų tvarkymo centro statybai adresu Algirdo g. 57A, Mažeikiuose. Sukurtame centre daiktai tinkami pakartotiniams naudojimui bus sutvarkomi iki tinkamos naudojimui būsenos, vyks daiktų ekspozicija, mainai, taip pat gali būti paskirstomi po regiono centrus tolimesniams naudojimui arba kaip socialinė parama. Centro pagrindu sukuriama atliekų rūšiavimo mokymo bazė ir remonto mokymo praktinės dirbtuvės, kuriose vedami mokomieji edukaciniai užsiėmimai visų regiono savivaldybių atstovams. Preliminari centro vertė 2 000 000 Eur.

Užtikrinant ir populiarinant žiedinės ekonomikos principus, Telšių regione planuojama plėsti tinkamų paruošti pakartotiniai naudoti atliekų tinklą, jsteigiant tam skirtas priėmimo vietas (stoteles). Šiomis stotelėmis plečiamos „Daiktų platformos“ funkcijos ir suteikiamas galimybės perleisti daiktus surinkimo punktuose ir priėmimo vietose (stotelėse). Tinkamų paruošti pakartotiniai naudoti daiktų priėmimo vietas (stotelės) būtų įrengiamos Plungės rajono, Telšių ir Rietavo savivaldybėse, bei 6 jau veikiančiose DGASA. Preliminari tinkamų naudoti daiktų tinklo plėtros vertė 225 000 Eur.

- **2.2.1. 3 DGASA infrastruktūra**

Planuojama įrengti atliekų priėmimo aikštėles (didelių gabaritų ir kt. atliekų surinkimui skirtos aikštelių įrengimas, tinkamų paruošti pakartotiniai naudoti atliekų priėmimo stotelės įrengimas, daiktų dalijimosi vietas tinklo plėtra). Planuojamos 3 naujos DGASA regione: Viešniuose, Sedoje, Plateliuose (Žr. Pav. žemai). Preliminari DGASA tinklo plėtros vertė 2 000 000 Eur.

- **1.2.8. Statybinio laužo ir didelių gabaritų atliekų sutvarkymo aikšteliės**

Siekama plėsti statybinio laužo tvarkymo pajėgumus ir galimybes esamame regioniniame sąvartyne Jérubaičių k. Preliminari vertė 500 000 Eur.

- **1.2.8 Asbesto atliekų tvarkymo regione pajėgumų plėtra esamo regioninio sąvartyno teritorijoje**

Vertinant esančius pajėgumus regione, kurie yra nepakankami užtikrinti asbesto atliekų tvarkymą, matomas poreikis šios infrastruktūros plėtrai. Preliminari vertė 50 000 Eur.

- **1.2.3 Geriamo vandens stotelės**

Siekiant sumažinti plastikinę, stiklinę tarą, regione planuojama įdiegti geriamų vandens stoteliių tinklą. Preliminariai būtų įrengiamos 4 geriamo vandens stotelės, po vieną kiekvienoje Telšių regiono savivaldybėje. Preliminari vandens stoteliių tinklo sukūrimo vertė 40 000 Eur.

- **2.2.3 Konteinerių skirtų antrinėms žaliaivoms, žaliosioms atliekomis ir MKA plėtra:**

- Įsigytį ir išdalinti preliminariai 4 000 individualių maisto (virtuvės) konteinerių;
- Įsigytį ir išdalinti preliminariai 2 000 kompostavimo dėžių;
- Įsigytį ir įrengti preliminariai 100 tekstilės atliekų konteinerių.

- **2.2.4. Žaliujų atliekų ir kompostavimo sistemos plėtimas ir atnaujinimas Telšių regione;**

- **3.14. Statybinio laužo ir SDG sutvarkymo aikštelių įrengimas, įrengiamos 2 aikšteliės.**

.

1.3. Telšių regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo plano priemonės

Didžioji dalis lentelėje identifikuotų priemonių – vadinamos „minkštосios“ priemonės, susijusios su edukacija, švietimu, organizacinėmis priemonėmis, įranga, nedidelės apimties atnaujinimo darbais. Taip pat 12, 13 ir 14 tikslams pasiekti numatytos infrastruktūros plėtros ar atnaujinimo priemonės, lentelėje jos pažymėtos geltona spalva.

1 lentelė. Telšių regiono atliekų tvarkymo plano tikslai, uždaviniai ir įgyvendinimo 2021-2027 m. priemonės

Eil. Nr.	Priemonė	Veiklos / Aprašymas	Atsakingi įgyvendintojai	Įgyvendinimo terminas	Preliminarus lėšų poreikis, Eur	Galimi finansavimo šaltiniai
1 tikslas. Vengti atliekų susidarymo, mažinti susidarančių atliekų kiekį ir kenksmingų medžiagų kiekį žaliajose ir produktuose						
1.1 uždavinys. Skatinti vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, naudoti produktus pakartotinai, remonto ir (ar) taisymo paslaugas						
1.1.1	Organizuoti viešinimo kampanijas, skatinančias rinktis daugkartinius gaminius ir pakartotinai naudoti daiktus	Viešinimo kompanijos (Straipsnių, informuojančių apie galimybes pakartotinai naudoti daiktus ir privalumus, publikavimas vietinėje spaudoje; pateikimas informacijos apie atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetus, jų įgyvendinimą atliekų mažinimą, pakartotinį naudojimą, perdibrimą, panaudojimą energijai gauti), integrnuojant naują požiūrį apie atliekų prevenciją ir tvarkymą) publikavimas socialiniuose tinkluose, internetinėse svetainėse, vietinėje spaudoje.	TRATC, Telšių regiono savivaldybės	2023-2027 m.	20 000	Savivaldybių biudžeto lėšos, TRATC
1.1.2	Mokestinių lengvatų taikymas	Patvirtinti savivaldybės nustatomų mokesčių (NT, žemės) lengvatas asmenims užtikrinantiems pakartotiną produktų naudojimą.	Telšių regiono savivaldybės	2023-2027 m.	-	-
1.2 uždavinys. Užtikrinti šiukslinimo prevencija, tvarkyti šiuksles						
1.2.1	Organizuoti ir skatinti pilietines šiukslių rinkimo iniciatyvas, įtraukiant šiukslių rinkimą miškuose, aplink vandens telkinius	Kasmetinės visuotinės akcijos „Darom“ organizavimas, kitos visuotinės akcijos ir talkos	TRATC, Telšių regiono savivaldybės	2023-2027 m.	200 000	Savivaldybių biudžeto lėšos
1.2.2	Išplėsti antrinių žaliajų rūšiuojamojo surinkimo priemonių tinklą viešose vietose (parkuose, skveruose, lankytinose vietose, pagrindinėse gatvėse), užtikrinti jų surinkimą ir sutvarkymą	Pastatyti konteinerius (įrengti konteinerių aikštėles) ir / arba užtikrinti rūšiuojamajį surinkimą (rūšiavimo šiuksliadėžės) viešose susibūrimo vietose	Telšių regiono savivaldybės	2025-2027 m.	40 000	Savivaldybių biudžeto lėšos
1.2.3	Siekiant mažinti plastiko pakuočių atliekas, plėtoti viešujų geriamojo vandens stotelės tinklą savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelių, aikštynuose ir parkuose	Įrengti 4 geriamo vandens stoteles, po vieną kiekvienoje Telšių regiono savivaldybėje	Telšių regiono savivaldybės	2027 m.	40 000	Savivaldybių biudžeto lėšos

SPAV ataskaita

Eil. Nr.	Priemonė	Veiklos / Aprašymas	Atsakingi igyvendintojai	Igyvendinimo terminas	Preliminarus lėšų poreikis, Eur	Galimi finansavimo šaltiniai
1.2.4	Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuri neegzistuoja, sutvarkymas	Surinkti ir sutvarkyti bešeimininkes atliekas	Telšių regiono savivaldybės	2023-2027 m.	40 000	Savivaldybių biudžeto lėšos
1.2.5	Skatinimas priduoti padangas įmonėms iš jų įsigyjant naujas padangas	Numatyti skatinimo priemones / programą įmonėms privačiomis surinkti padangas (arba jas priduodantiems gyventojams), siekiant sumažinti gamtoje išmetamų padangų kiekį	Telšių regiono savivaldybės	2025 m.		
1.2.6	Asbesto atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas ir dalyvavimas tam skirtuose valstybinėse programose (pvz. Savivaldybės aplinkos apsaugos rėmimo specialiosios programos ir kt.)	Surinkti ir sutvarkyti bešeimininkes atliekas	Telšių regiono savivaldybės, TRATC	2023-2027 m.	50 000	Savivaldybių biudžeto lėšos
1.2.7.	Skatinimas dalyvauti programose ir keisti asbestinius stogus	Užtikrinti asbesto surinkimo programų vykdymą	Telšių regiono savivaldybės	2023-2027 m.		
1.2.8	Asbesto atliekų tvarkymo regione pajėgumų plėtra	Aikštėlės išplėtimas	TRATC	2026-2027 m.	50 000	TRATC
1.2.9	Aprūpinti atliekų surinkimo priemonėmis visus atliekų turėtojus	Įsigytį nuosavybės teise visas atliekų surinkimo priemones (konteinerius) (35 000 vnt.);	Telšių regiono savivaldybės	2023-2027 m.	1 000 000	Savivaldybių biudžeto lėšos
1.3 uždavinys. Užtikrinti maisto švaistymo prevenciją, skatinti maisto atliekų prevenciją						
1.3.1	Skatinti taupaus maisto vartojimo iniciatyvas mokyklų, darželių, darbovičių valgyklose, skatinant „švediško stalo“ principu grįstą maitinimą	„Švediško stalo“ principu grįsto maitinimo organizavimas švietimo įstaigose, nustatant atitinkamus reikalavimus maitinimo paslaugų teikėjams (konkurso metu)	Telšių regiono savivaldybės	2023-2027 m.	-	Savivaldybių biudžeto lėšos
1.3.2	Igyvendinti viešinimo priemones maisto švaistymo mažinimo ir maisto atliekų prevencijos, gyventojų maisto vartojimo įgūdžių ugdomo temomis	-	TRATC	2023-2027 m.	-	Savivaldybių biudžeto lėšos, TRATC
2 tikslas. Atskirti susidarymo šaltinyje atliekas, kurias būtų galima paruošti pakartotinai naudoti arba perdirbti						
2.1 uždavinys. Didinti gyventojų aplinkosauginį sąmoningumą ir atsakomybę atlieku rūšiavimo srityje						
2.1.1	Vykdyti viešinimo kampanijas, skatinančias atliekų rūšiavimą (ypač maisto, tekstilės, statybinių, baldų, pakuočių, padangų, pavojingųjų atliekų)	Nuosekliai mažinti "privalomų" pakėlimų skaičių, sudarant galimybes atliekas rūšiuojantiems gyventojams mokėti mažiau už MKA surinkimą	Telšių regiono savivaldybės	2023-2027 m.	-	
2.1.2	Visuomenės vartojimo įpročių keitimasis, skatinant atliekų prevenciją Telšių regione: visuomenės informavimo veiksmų plano parengimas, priemonių pagaminimas ir plane numatytyų veiksmų įgyvendinimas visose Telšių regiono savivaldybėse.	Sukurti prieigą prie informacijos apie konteinerių pakėlimą	TRATC	2023-2027 m.	20 000	TRATC

SPAV ataskaita

Eil. Nr.	Priemonė	Veiklos / Aprašymas	Atsakingi igvendintojai	Igvendinimo terminas	Preliminarius lėšų poreikis, Eur	Galimi finansavimo šaltiniai
2.1.3	Atliekų konteinerių ženklinimo ir informacijos skaitmenizavimo diegimas	Skaitmeninių piktogramų sukūrimas	TRATC	2023-2025 m.	6 000	TRATC
2.1.4	Sukurti ir igvendinti statybinių medžiagų, tinkamų naudojimui, surinkimo iš gyventojų ir dalinimosi programą bei igvendinti ją bent vienoje DGASA ir (arba) kooperuojantis privačia iniciatyva.	Pastatyti konteinerių-sandėlį, sudaryti sutartį su privačia parduotuve	TRATC	2023-2025 m.	50 000	TRATC, savivaldybės biudžeto lėšos
2.1.5	Didinti rūšiuojamojo atliekų surinkimo kontrolę, taikyti atskomybę už savivaldybių atliekų tvarkymo taisykių pažeidimus	Įdiegti tūrio matuoklius antrinių žaliaivų konteineriuose	TRATC	2023-2025 m.	64 000	TRATC
2.2 uždavinys. Gerinti atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumą						
2.2.1	Įrengti 3 didelius gabaritų atliekų surinkimo aikštèles, užtikrinant jų prieinamumą	Įrengti DGASA Viešniuose, Sedoje, Plateliuose	Telšių regiono savivaldybės	2027 m.	2 000 000	ES lėšos, savivaldybės biudžeto lėšos
2.2.2	Nebenaudojamų daiktų pritaikymo pakartotiniams naudojimui centro įrengimas Mažeikiuose	Mažeikiuose pakartotinio panaudojimo centro įrengimas ir eksploatavimas	Telšių regiono savivaldybės	2027 m.	2 000 000	ES lėšos, savivaldybės biudžeto lėšos
2.2.3	Plėsti maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūrą, aprūpinant gyventojus atskirais rūšiavimo konteineriais ar kitomis priemonėmis, arba užtikrinti kompostavimą vietoje	Įsigyti ir išdalinti 4 000 konteinerių ir 2000 kompostavimo dėžių; kolektyviniių aikštelių parengimas maisto (virtuvės) atliekų priėmimui	Telšių regiono savivaldybės	2027 m.	240 000 (konteineriai) 200 000 (kompostavimo dėžės)	ES lėšos, savivaldybės biudžeto lėšos
		Maisto atliekų surinkimo atskiru srautu užtikrinimas	TRATC	2025 m.	500 000	Savivaldybės biudžeto lėšos
2.2.4	Žaliaivų atliekų ir kompostavimo sistemos plėtimas ir atnaujinimas Telšių regione	-	TRATC	2023-2027 m.	100 000	Savivaldybės biudžeto lėšos
2.2.5	Atliekų rūšiavimo sistemos plėtimas ir atnaujinimas Telšių regione (Maisto / virtuvės atliekos)	27 vnt. kolektyviniių maisto / virtuvės atliekų surinkimo konteinerių įsigijimas ir įrengimas (daugiaubčių namų kvarčalų kolektyvinėse atliekų surinkimo konteinerių aikšteliėse)	TRATC	2023-2027 m.	130 000	Savivaldybės biudžeto lėšos
2.2.6	Atliekų rūšiavimo sistemos plėtimas ir atnaujinimas Telšių regione (Antrinių atliekų surinkimo sistemos atnaujinimas)	Rūšiuojamųjų atliekų surinkimo priemonių atnaujinimas. Preliminariai atnaujinti 10 proc. konteinerių (3 000 vnt.)	TRATC	2023-2027 m.	150 000	TRATC, GIO
2.2.7	Plėsti buityje susidarančios tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūrą	Preliminariai įsigyti ir įrengti 100 konteinerių	TRATC	2023-2027 m.	140 000	TRATC

Eil. Nr.	Priemonė	Veiklos / Aprašymas	Atsakingi igyvendintojai	Igyvendinimo terminas	Preliminarus lėšų poreikis, Eur	Galimi finansavimo šaltiniai
2.2.8	Plėsti buityje susidarančių pavojingųjų ir stambiagabaričių atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūrą	Igyvendinti atliekų surinkimą apvažiuojamuoju būdu 4 kartus per metus	TRATC, Telšių regiono savivaldybės	2025 m.	100 000	Savivaldybės biudžeto lėšos
3 tikslas. Skatinti paruošti atliekas naudoti pakartotinai						
3.1 uždavinys. Tikrinant, valant ar taisant atliekomis tapusius produktus ar jų sudedamąsias dalis paruošti taip, kad jie būtų vėl tinkami naudoti be pradinio apdirbimo						
3.1.1	Plėsti atliekų, tinkamų paruošti pakartotinai naudoti, priėmimo vietų (stotelii) tinklą, finansuoti jose vykdomas paruošimo pakartotinai naudoti veiklas	Irengti 9 tinkamų paruošti pakartotinai naudoti, priėmimo vietas (stoteles) esamose ir naujai įrengiamose DGASA	Telšių regiono savivaldybės, TRATC	2027 m.	225 000	TRATC, savivaldybės biudžeto lėšos
3.1.2	Žieminės ekonominės principų diegimas, plečiant „Daiktų platformą“ Telšių regione, užtikrinant prieinamumą ir galimybę perleisti daiktus regiono gyventojams	Tęsti „Daiktų platformos“ funkcionavimą, reklamuojant jos galimybes Telšių regiono gyventojams	TRATC	2023-2027 m.	10 000	TRATC
3.1.3	Pakartotinas daiktų naudojimas savivaldybės kontroliuojamose įstaigose	Reklaminės akcijos organizavimas, parodant viešujų įstaigų iniciatyvą pačioms pasiimti ir pakartotinai panaudoti daiktus iš įrengtų priėmimo vietų (stotelii), bent po 1 daikta per metus	Telšių regiono savivaldybės	2023-2027 m. (Kiekvienais metais)	-	-
3.1.4	Statybinio laužo ir SDG sutvarkymo aikštelių įrengimas	Įrengtos 2 aikštélés	TRATC	2023-2027 m.	500 000	TRATC, savivaldybės biudžeto lėšos
4 tikslas. Naudoti atliekas tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti						
4.1 uždavinys. Skatinti paruošti atliekas perdirbtį ir jas perdirbtį						
4.1.1	Pakeistí teisés aktus, nustatant reikalavimus visuomenės sveikatos saugos, aplinkos apsaugos ir kitus saugos reikalavimus atitinkančių kompostinių įrengimui namų ūkiuose ir urbanizuotų vietovių bendruomenių daržuose arba įgyvendinti kitas žalilių atliekų tvarkymo priemones	-	Telšių regiono savivaldybės	2023-2027 m.	-	-

Šaltinis: Parengta Konsultanto

2. Su Planu susiję tarptautiniu, Europos Bendrijos arba nacionaliniu lygmeniu nustatyti aplinkos apsaugos tikslai, aplinkosaugos problemos

Atliekų prevencijos ir tvarkymo strategija Lietuvoje ir kitose ES šalyse planuojama ir plėtojama remiantis ES lygiu nustatytais tikslais bei uždaviniais, kurie nukreipti į atliekų susidarymo mažinimą, maksimalų galimą daikų pakartotinį panaudojimą ir perdirbimą bei minimalų šalinimą. Bendrai ES lygiu atliekų tvarkymo sektoriuje siekiama skatinti žединę ekonominę, kurioje atliekos būtų laikomos vertingais ištekliais, o jų tvarkymas darytų kuo mažesnį neigiamą poveikį aplinkai.

2 lentelė. ES atliekų prevencijos ir tvarkymo užduotys

Taikymo sritis	Direktyva	Užduotis	Terminas
Komunalinės atliekos	2018/851	Komunalinių atliekų paruošimas pakartotiniams naudojimui ir perdirbimams	$\geq 55\%$ 2025 m. $\geq 60\%$ 2030 m. $\geq 65\%$ 2035 m.
		Komunalinių atliekų šalinimas sąvartyne	$\leq 10\%$ 2035 m.
		Pakuočių atliekų perdirbimas	$\geq 65\%$
	2018/850	Plastiko pakuočių perdirbimas	$\geq 50\%$
		Medienos pakuočių perdirbimas	$\geq 25\%$
		Juodujų metalų pakuočių perdirbimas	$\geq 70\%$ 2025 m.
		Aluminio pakuočių perdirbimas	$\geq 50\%$
		Stiklo pakuočių perdirbimas	$\geq 70\%$
Pakuotės ir pakuočių atliekos	2018/852	Popieriaus ir kartono pakuočių perdirbimas	$\geq 75\%$
		Pakuočių atliekų perdirbimas	$\geq 65\%$
		Plastiko pakuočių perdirbimas	$\geq 55\%$
		Medienos pakuočių perdirbimas	$\geq 30\%$
		Juodujų metalų pakuočių perdirbimas	$\geq 80\%$ 2030 m.
		Aluminio pakuočių perdirbimas	$\geq 60\%$
		Stiklo pakuočių perdirbimas	$\geq 75\%$
	2008/98/EC	Popieriaus ir kartono pakuočių perdirbimas	$\geq 85\%$
		Nepavojingų statybos ir griovimo atliekų paruošimas pakartotiniams naudojimui, perdirbimas ir kitoks medžiagų panaudojimas, išskaitant užpildymo operacijas.	$\geq 70\%$ 2020 m.
Elektros ir elektroninė įranga	2012/19/EU	Minimalus surinkimo lygis nuo pateikimo rinkai	65% nuo 2019 m.
		Minimalus surinkimo lygis nuo susidariusio kieko	85%
Baterijos ir akumuliatoriai	2006/66/EC	Minimalus surinkimo lygis	45% nuo 2016 m.

Šaltinis: Eurostat¹

Atlikus Telšių regiono atliekų tvarkymo sistemos ir valdymo stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių (Toliau – SSGG) analizę (žr. 2.1 skyrių), identifikuotos šios pagrindinės problemos: regione nėra įrengti daikų mainų, pakartotinio naudojimo atidavimo-priėmimo punktai, ribotos ŽAKA ir per maži kompostavimo pajégumai; atliekos priimamos tik iš gyventojų. Taip pat vietinės rinkliavos nuostatuose nenumatytos sankcijos dėl laiku nesumokėtos rinkliavos, regione vėluojama įgyvendinti atskirą maisto ir virtuvės atliekų surinkimą. Regione per maži pajégumai asbesto tvarkymui.

Valstybinės komunalinių atliekų tvarkymo užduotys iki 2027 m:

Plano numatytos priemonės prisiadės prie valstybinių uždavinių įgyvendinimo, skatinant atliekų susidarymo prevenciją, paruošimą pakartotinai naudoti atliekas, perdirbimą ir antrinių žaliavų gamybą, kitokį panaudojimą ir šalinimą tik tų atliekų, kurių negalima sutvarkyti kitaip būdais, prieš tai atskyrus visas perdirbtį ar kitaip naudoti tinkamas atliekas. Regiono plano užduočių vykdymo kriterijai (žr. 1 skyrių) yra nustatyti remiantis Valstybinio plano užduotimis, atsižvelgiant į Telšių regiono situaciją ir galimybes plėsti atliekų surinkimą ir tvarkymą.

3 lentelė. Savivaldybėms aktualios Valstybinio plano užduotys

Valstybinio plano punktas	Užduotis ir siekiai
260.1. – 260.2.	Padidinti pakartotinai naudoti paruošiamų ir perdirbamų komunalinių atliekų kiekį, kad jis sudarytų ne mažiau kaip: 2025 m. 55 proc., 2027 m. 57 proc., 2030 m. 60 proc.
260.3.	Sumažinti sąvartynuose šalinamų komunalinių atliekų kiekį, kad jis sudarytų ne daugiau kaip: 2025 m. 15 proc., 2027 m. 8 proc., 2030 m. 5 proc.
261.1.	Atliekų susidarymo vietoje sutvarkytų biologinių atliekų ir rūšiuojamuojų būdu surinktų komunalinių atliekų kiekis: 2023 m. turi sudaryti ne mažiau kaip 60 proc., 2024 m. – 65 proc., 2025 m. – 70 proc., 2026 m. – 75 proc., 2027 m. – 80 proc. susidariusių komunalinių atliekų kiekiu
261.2.	Iki 2024 m. aprūpinti namų ūkius biologinių atliekų surinkimo priemonėmis urbanizuotose vietovėse, kuriose gyventojų – daugiau nei 2000, arba užtikrinti kompostavimą šių atliekų susidarymo vietose, taip pat užtikrinti, plėtoti ir skatinti kompostavimo bendruomenių daržuose sistemą. Biologines atliekas kompostuojantiems gyventojams gali būti taikomos nuolaidos už komunalinių atliekų tvarkymą.
261.3.	Sudaryti galimybę buityje susidarančioms išrūšiuotoms statybinėms atliekoms surinkti
261.4.	Atskirai surinkti baldų, elektros ir elektroninės įrangos, baterijų ir akumuliatorių atliekas. Savivaldybės privalo užtikrinti, kad jų organizuojamos komunalinių atliekų tvarkymo sistemos neatsisakyti priimti baterijų ir akumuliatorių atliekų iš gyventojų ar ba suteikti galimybę atliekų tvarkytojams aprūpinti gyventojus šiomis priemonėmis;

¹ ES lygiu atliekų tvarkymo sektorui nustatyti tikslai ir uždaviniai, URL: <https://ec.europa.eu/eurostat/web/waste/targets>

Valstybinio plano punktas	Užduotis ir siekiai
261.5.	Iki 2025 m. aprūpinti gyventojus surinkimo priemonėmis buityje susidarančioms tekstilės atliekomis surinkti arba suteikti galimybę atliekų tvarkytojams aprūpinti gyventojus šiomis priemonėmis
261.6.	Iki 2025 m. užtikrinti galimybę atiduoti atskirai surinktas buityje susidarančias pavojingąsias atliekas
261.7.	<p>Užtikrinti, kad gyventojai būtų aprūpinti tinkamomis priemonėmis atliekoms surinkti pagal šiuos minimalius reikalavimus:</p> <ul style="list-style-type: none"> ● 261.7.1. gyvenamuosiuose daugiaubučių namų rajonuose, atliekų surinkimo aikšteliėse, šalia mišrių komunalinių atliekų konteinerių pastatyti antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalų, išskaitant pakuočių atliekas) konteinerius vadovaujantis aplinkos ministro nustatyta tvarka; ● 261.7.2. kolektyviniuose soduose pastatyti, jei trūksta, kolektyvinius antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalų, išskaitant pakuočių atliekas) konteinerius ir užtikrinti, kad jie būtų ištuštinami laiku; ● 261.7.3. individualių gyvenamujų namų gyventojams pastatyti individualius antrinių žaliavų (popieriaus ir kartono, stiklo, plastiko, metalų, išskaitant pakuočių atliekas) surinkimo konteinerius arba užtikrinti kitas gyventojams patogias antrinių žaliavų surinkimo priemones, taip pat užtikrinti, kad konteineriai būtų ištuštinami laiku; ● 261.7.4. pastatyti specialius konteinerius tekstilės, pavojingosioms, statybinėms atliekomis surinkti arba užtikrinti gyventojams kitas priemones ir būdus buityje susidarančioms tekstilės, pavojingosioms ir statybinėms atliekoms atskirai surinkti (apvažiuojamasis surinkimas ne rečiau kaip 4 kartus per metus, individuali atliekų išvežimo paslauga pagal gyventojo užsakymą, specialūs maišai ar kitos priemonės); ● 261.7.5. iki 2027 m. išplėsti DGASA tinklą – kaimo vietovėse įrengti po vieną DGASA ne didesniu kaip 15 km atstumu nuo gyvenamujų teritorijų, o miestuose – vieną DGASA 10 km atstumu tarp tokų aikštelių arba aprūpinančią bent 40 000 gyventojų; ● 261.7.6. teikti gyventojams aplinkos ministro nustatyta tvarka patvirtintą išsamią informaciją apie visų atliekų srautų atskiro surinkimo galimybes. Informacinėje medžiagoje turi būti aiškiai nurodytos surinkimo vietos, teikiamos paslaugos, surinkėjų kontaktai, paaiškinta teisingo atliekų rūšiavimo nauda, įvardytos sankcijos už neteisingą atliekų rūšiavimą ar šalinimą. Informacija turi būti platinama savivaldybių pasirinktais kanalais (per seniūnijas, atliekų vežėjus, daugiaubučių namų valdytojus, pateikiant kartu su sąskaitomis už komunalinių atliekų tvarkymą ir (ar) suteiktas kitas daugiaubučių bendrojo naudojimo patalpų priežiūros paslaugas, daugiaubučių laiptinių ir (ar) seniūnijų skelbimų lentose ; ● 261.7.7. peržiūrėti ir pakoreguoti Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2013 m. liepos 24 d. nutarimu Nr. 711 patvirtintų Vietinės rinkliavos ar kitos įmokos už komunalinių atliekų surinkimą iš atliekų turėtojų ir atliekų tvarkymą dydžio nustatymo taisyklų nuostatas, ir nustatyti mokesčių už komunalines paslaugas komercinėms patalpoms apskaičiavimą ne pagal patalpų plotą (Plano 2 priedo 4.1.12 papunktyje nurodyta priemonė).
263.3.	Plėsti atliekų, tinkamų paruošti pakartotinai naudoti, priėmimo vietų (stotelėų) tinklą

Šaltinis: Parengta Konsultanto

Rengiant Valstybinio plano SPAV ataskaitą buvo vertinamas jo tikslų ir uždaviniių atitikimas tarptautiniams ir nacionaliniams aplinkosaugos tikslams bei strategijoms. Remiantis ankstesniu vertinimu, 4 lentelėje apibendrinti pagrindiniai tarptautiniai ir nacionaliniai aplinkosaugos tikslai ir Plano atitikimas jiems.

4 lentelė. Su Plano rengimu susiję strateginiai dokumentai, jų pagrindiniai tikslai ir uždaviniai²

Strateginis dokumentas	Strateginio dokumento pagrindiniai tikslai ir (ar) uždaviniai
Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkė iki 2030 metų. Keiskime mūsų pasaulį. Jungtinių Tautų Generalinės Asamblejos 2015 m. rugsėjo 25 d. rezoliucija	Plane iškelti tikslai, tokie kaip atliekų susidarymo prevencija, susidarančių atliekų ir kėnksmingų medžiagų kiekjų žaliajose ir produktuose mažinimas, atliekų atskyrimas, pakartotinis daiktų panaudojimas ir antrinių žaliajų naudojimo plėtra, uždaviniai ir konkretios įgyvendinimo priemonės atitinka Jungtinių Tautų Darnaus vystymosi darbotvarkės iki 2030 metų tikslus. Planu siekiama įgyvendinti ir Darnaus vystymosi darbotvarkės 11.6 uždavinį – iki 2030 metų sumažinti vienam gyventojui tenkantį neigiamą miestų poveikį aplinkai, ypatiag dėmesį skiriant oro kokybei bei komunalinių ir kitų atliekų tvarkymui, kaip galima daugiau atliekų tinkamai išrūšiuoti, naudoti pakartotinai, perdirbtai ir sumažinti atliekų šalinimą sąvartynuose. Planas atitinka ir Darnaus vystymosi darbotvarkės 12.5 tikslą – iki 2030 metų sumažinti atliekų susidarymą, taikant prevenciją, mažinimą, perdirbimą ir pakartotinį panaudojimą ir numatant komunalinių atliekų tvarkymo tobulinimą, prioritetą teikiant prevencijos priemonėms, skatinant žaluijų inovacijų diegimą ir aktyvesnį visuomenės, verslo ir institucijų atstovų įsitrukumą į žiedinės ekonomikos kūrimą. Plano 1.2 uždavinyse atitinka Darnaus vystymosi darbotvarkės 14.1 uždavinį iki 2025 metų užkirsti kelią ir labai sumažinti jūry taršą, visų pirma taršą, kurią kelia sausumoje vykdoma veikla, įskaitant jūrines šiukšles ir taršą biogeninėmis medžiagomis.
Europos žaliasis kursas, Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos vadovų tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir regionų komitetui. Briuselis 2019-12-11 COM(2019) 640 final	Europos žaliajame kurse išdėstytais Komisijos įsipareigojimas imtis su klimatu ir aplinka susijusių iššūkių. Tai nauja augimo strategija, kuria siekiama pertvarkyti ES į teisingą ir klestinctį visuomenę, pasižymintį modernią, efektyviai išteklius naudojančią ir konkurencingą ekonomiką, kurioje 2050 m. visai nebus grynojo išmetamo šiltnamio efekto sukeliančių duju kiekio, o ekonomikos augimas bus atsietas nuo išteklių naudojimo. Planas orientuotas į žiedinės ekonomikos principų įgyvendinimą, į atliekų prevenciją, tvarumą, išteklių tausojimą, todėl jis atitinka Europos žaliojo kurso tikslus, taip pat ES Naujojo žiedinės ekonomikos veiksmų planą.
Naujas žiedinės ekonomikos veiksmų planas. 2020 m. kovo 11 d. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui ir Regionų komitetui, COM(2020) 98 final	Naujajame žiedinės ekonomikos veiksmų plane pateikiama Europos Komisijos darbotvarkė, kurios tikslas – kartu su ekonominės veiklos vykdytojais, vartotojais, piliečiais ir pilietinės visuomenės organizacijomis sukurti švaresnę ir konkurencingesnę Europą. Planu pateikiamos tarpusavyje susijusios iniciatyvos, kuriomis siekiama sukurti tvirtą ir nuoseklią gaminių politikos programą, pagal kurią tvarūs gaminiai, paslaugos ir verslo modeliai taptų norma, o vartojimo modeliai pasikeistų taip, kad visų pirma nesusidarytų atliekų. Šią gaminių politikos programą numatoma plėtoti palaipsniui, pirmiausia skiriant dėmesį pagrindinių gaminių (elektronikos ir IRT, baterijų ir transporto priemonių, pakuočių, plastikų, tekstilės gaminių, statybos ir pastatų, maisto, vandens ir maisto medžiagų) vertės grandinėms. Plano uždaviniai ir priemonės numato daiktų antrinio panaudojimo, dalijimosi, remonto, skatinimo priemones.
Tvari Europos bioekonomika. Ekonomikos, visuomenės ir aplinkos sėsajų stiprinimas. Komisijos komunikatas Europos Parlamentui, Europos vadovų	Bioekonomika apima visus sektorius ir sistemas, kuriuose naudojami biologiniai ištekliai (gyvūnai, augalai, mikroorganizmai ir jų biomasė, įskaitant organines atliekas), jų funkcijas ir principus. Ji gali biologines atliekas, liekanas ir atmatas paversti vertingais ištekliais ir sukurti inovacijų bei paskatų, leisiančių mažmeninininkams ir vartotojams iki 2030 m. maisto atliekų kiekjų sumažinti 50 proc. Bioekonomika taip pat gali padėti užkirsti kelią jūry ir vandenynų taršai plastiku.

² Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo plano 2021-2023 m. SPAV ataskaita, 2022 <https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritiny-1/atliekos/valstybinio-atlieku-prevencijos-ir-tvarkymo-2021-2027-metu-planas>

Strateginis dokumentas	Strateginio dokumento pagrindiniai tikslai ir (ar) uždaviniai
tarybai, Tarybai, Europos ekonomikos ir socialinių reikalų komitetui, Regionų komitetui, COM(2018) 673 final	Plano 2.2 uždavinys. Gerinti atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumą apima tokias priemones susijusias su atskiru maisto atliekų surinkimu, žaliųjų atliekų ir kompostavimo sistemos plėtra ir atnaujinimu Telšių regione.
Darnaus vystymosi strategija, patvirtinta Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2003 m. rugėjo 11 d. nutarimu Nr. 1160 „Dėl Nacionalinės darnaus vystymosi strategijos patvirtinimo ir igyvendinimo“	Strategijoje numatyti šie pagrindiniai ilgalaikiai uždaviniai, kuriuos atitinka rengiamas Planas: 1) pasiekti, kad atliekų daugėtų kur kas lėčiau negu auga gamyba, o atliekų, tenkančių pagamintam BVP vienetui, kiekis neviršytų atitinkamų gamybos šakų atliekų kieko ES valstybių narių vidurkio; 2) sukurti veiksmingas regioninės komunalinių atliekų tvarkymo sistemas ir pasiekti, kad iki 2013 metų būtų surinkta ir perdirbta ar kitaip panaudota ne mažiau kaip 50 procentų komunalinių atliekų, o iki 2020 metų savartynuose šalinamos komunalinės biologiškai skaidžios atliekos sudarytų ne daugiau kaip 35 procentus 2000 metų biologiškai skaidžių komunalinių atliekų kieko.
Nacionalinė aplinkos apsaugos strategija Lietuvos Respublikos Seimo 2015 m. balandžio 16 d. nutarimu Nr. XII- 1626 „Dėl Nacionalinės aplinkos apsaugos strategijos patvirtinimo“	Darnus gamtos išteklių naudojimas ir atliekų tvarkymas – viena iš 4 prioritetinių Lietuvos aplinkos apsaugos sričių. Strategijoje numatytas tikslas atliekų tvarkymo srityje – mažinti susidarančių atliekų kiekį, užtikrinti žmonių sveikatai ir aplinkai saugų atliekų tvarkymą ir racionalų atliekų medžiaginių ir energinių išteklių naudojimą, taip sumažinant gamtos, kitų išteklių naudojimą ir atliekų šalinimą savartynuose.
2021–2030 metų Nacionalinis pažangos planas Patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2020 m. rugėjo 9 d. nutarimu Nr. 998 „Dėl 2021–2030 metų Nacionalinio pažangos plano patvirtinimo“ (toliau – NPP)	Vienas iš 4-ojo pažangos uždavinio poveikio rodiklis „Lietuvos antrinių žaliaivų panaudojimo (žiediškumo) indeksas“, kuriuo siekiama 2025 m. ir 2030 m. užtikrinti, kad jo reikšmė (procentais) būtų mažesnė nei ES vidurkis. Planas atitinka NPP 6 strateginio tikslų 10 pažangos uždavinį „Mažinti susidarančių atliekų kiekį ir efektyviai jas sutvarkyti – laikytis atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritety eiliukumo, didinti pirmajį rūšiavimą atliekų susidarymo vietoje, paruošimą pakartotiniams naudojimui, perdirbimui, atliekų pakartotinjų naudojimą, taip pat mažinti savartyne šalinamų atliekų kiekį“.
Lietuvos Respublikos teritorijos bendrasis planas	LRBP nustatomis atitinkami veiklų prioritetai, iš kurių Planui aktualūs yra šie: 10) perėjimas prie kompaktiško miesto ir žedinės ekonomikos modelio. Procesų/produktų/paslaugų poveikio aplinkai mažinimas; 11) atliekų rūšiavimo sistemos plėtra (efektyvinimas), atliekų perdirbimo ir antrinių žaliaivų panaudojimo technologijų vystymas; 15) priemonių, gerinančių vandens telkinį (Baltijos jūros, paviršinių ir požeminių vandenų) būklę taikymas; 16) tausojantis išteklių naudojimas atitinkamai tobulinant, stiprinant ir atnaujinant reguliacinius mechanizmus; 17) tausus dirvožemio naudojimas.
Nacionalinis energetikos ir klimato srities veiksmų planas 2021–2030 metams	Plano tikslai ir priemonės atitinka šias energetikos ir klimato srities veiksmų plano priemones: P13. Investicijų į gaminių / pakuočių / paslaugų dizaino sprendimus skatinimas. Jmonių skatinimas investuoti į gaminių /paslaugų dizaino sprendimus, siekiant padidinti jmonės produktyvumą. Finansinė parama projektams, skirtiems vystyti inovatyvų pakuočių dizainą, mažinantį atliekų kiekį pramonėje. K2. Finansinių paskatų kūrimas skatinti daiktų taisymo veiklą. Finansinių paskatų kūrimas, siekiant paskatinti dviračių, batų, odos gaminių, drabužių, baldų ir pan. taisymo veiklą, jvertinant galimybes palengvinti mokesčinė naštą, siekiant paskatinti neišmesti senų daiktų ir juos pakartotinai naudoti. Dėl priemonės igyvendinimo sumažės atliekų, šalinamų savartynuose 0,5 proc. per metus.

Strateginis dokumentas	Strateginio dokumento pagrindiniai tikslai ir (ar) uždaviniai
	<p>K3. Maisto švaistymo mažinimo prevencija. Gyventojų informuotumo didinimas ir elgsenos pokyčių skatinimas organizuojant socialines kampanijas pasitelkus žiniasklaidą, socialinius tinklus, internetinius ir kitus informacijos sklaidos kanalus apie maisto švaistymo problemą ir kaip jos būtų galima išvengti (vartojimo įpročiai, maisto atliekų rūšiavimas, atskiras surinkimas, panaudojimas, kita). Mobiliosios aplikacijos apie baigiantį galioti, bet saugų ir tinkamą naudoti maistą sukurimas ir viešinimas. Maisto atliekų kiekis sumažės 21 proc.</p> <p>K4. Gyventojų atliekų rūšiavimo įgūdžių tobulinimas. Gyventojų informuotumo apie atliekų rūšiavimo galimybes, naudą, jvairių atliekų šalinimo vietas, surūšiuotas atliekas didinimas pasitelkus jvairius informacijos sklaidos kanalus ir priemones. Mobiliosios interaktyvios aplikacijos gyventojams, skirtos atliekų rūšiavimui skatinti, sukurimas (įtraukiant visas savivaldybes), reguliarus atnaujinimas ir viešinimas. Daroma prielaida, kad, gerėjant gyventojų rūšiavimo įgūdžiams, rūšiavimo sąlygoms, didės rūšiuojamų ir kartu perdirbamų atliekų kiekis. Dėl naujos informacijos pateikimo perdirbtų komunalinių atliekų kiekis padidės 15 proc. nuo susidarančių komunalinių atliekų kiekio. Informacija apima tiek teorinę informaciją apie perdirbimo naudą ir poveikį aplinkai, tiek praktinę apie tai, kur ir kaip jie gali rūšiuoti atliekas.</p>

Šaltinis: Valstybinio plano SPAV ataskaita

2.1. Telšių regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemos SSGG analizė

Toliau pateikta Telšių regiono atliekų tvarkymo sistemos ir valdymo SSGG analizė.

5 lentelė. Telšių regiono atliekų tvarkymo sistemos SSGG

STIPRYBES	SILPNYBES
1. DGASA neribojamas pristatomų atliekų kiekis	1. Regionė nėra jrengti daikų mainų, pakartotinio naudojimo atidavimo-priėmimo punktai
2. Dvinarė vietinė rinkliava skatina individualių valdų gyventojus rūšiuoti atliekas	2. Ribotos ŽAKA ir per maži kompostavimo pajégumai; atliekos priimamos tik iš gyventojų
3. Įdiegtas antrinių žaliaivų surinkimo aikštelių, DGASA tinklas	3. Vietinės rinkliavos nuostatuose nenumatytos sankcijos dėl laiku nesumokėtos rinkliavos
4. Visos MKA apdorojamos MBA jrenginiuose	4. Regionė vėluojama įgyvendinti atskirą maisto ir virtuvės atliekų surinkimą
5. 2020 m. Telšių regione atskirtų pakuočių atliekų ir antrinių žaliaivų dalis yra aukščiausia tarp Lietuvos regionų	5. Regionė per maži pajégumai asbesto tvarkymui (pajégumai šiuo metu 10 000 t; per metus vidutiniška priimama ir laikoma 6 000 t)
6. Žaliaivų atliekų surinkimo sistemos pagrindu bus parengta maisto ir virtuvės atliekų rinkimo sistema	
7. TRATC perėmė MBA aparato kontrolę / valdymą	
8. Pakankami sąvartyne pajégumai bent 8 metams	

GALIMYBES	GRĒSMES
<p>1. Galimybė pakuočių atliekų ir antrinių žaliaivų surinkimo iš rūšiavimo konteinerių paslaugų teikėjus pasirinkti pagal patvirtintus būtinuosius reikalavimus, nederinant su gamintojų ir importuotojų organizacijomis</p> <p>2. Neišnaudota galimybė sąvartyne susidarančias dujas panaudoti energijos gamybai</p>	<p>1. Perdirbimo pajégumų trūkumas rinkoje (rinkoje trūksta konkurencijos dėl antrinių žaliaivų tvarkymo)</p> <p>2. Aplinkos ministerijos nauja atliekų apskaitos sistema, reikalingos naujos technologijos DGASA</p>

3. Neišnaudoti MBA įrenginių pajėgumai
3. Infrastruktūros palaikymui reikalingas nuoseklus finansavimas (atnaujinimui, taisymui ir pan.)
4. Sunkumai plėtojant kolektyvinių konteinerių tinklą (teisiniai, teritoriniai apribojimai, gyventojų lūkesčiai)

Šaltinis: Parengta Konsultanto

3. Plano ryšys su kitais planais ir programomis

Telšių regiono komunalinių atliekų tvarkymo užduotys, tikslai ir uždaviniai iki 2027 m. nustatyti vadovaujantis Valstybiniu planu, kuris patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 1 d. nutarimo Nr. 573 redakcija.

Vadovaujantis šiuo regioniniu Planu rengiami Telšių regiono savivaldybių lygmens atliekų tvarkymo planai.

Plano ryšys su kitais strateginiais dokumentais apžvelgtas 2 skyriuje.

4. Teritorijų, kurios gali būti reikšmingai paveiktos, esama aplinkos būklė ir jos pokyčiai jei planas nebus įgyvendintas, aplinkosauginės problemos

Planas rengiamas Telšių regionui. Telšių regionas apima Mažeikių r., Plungės r., Rietavo, Telšių r. savivaldybių teritorijas.

Esamos aplinkos būklė, jos kitimo tendencijos išsamiai išnagrinėti Valstybinio plano SPAV ataskaitoje³. Minėtoje 2022 m. AM rengtoje SPAV ataskaitoje pateikiamos aplinkos charakteristikų ir būklės, jos kitimo tendencijų, aktualių problemų įvertinimo rezultatai kiekvienam aplinkos komponentui.

Telšių regiono situacija yra analogiška Lietuvos situacijai, todėl toliau detaliau nagrinėjamos Plano priemonėse numatytyų projekty statybos vietas. Vertinama planuojamų didesnės apimties infrastruktūros objektų žinomas statybos vietas jautriausią aplinkos komponentų atžvilgiu – saugomų teritorijų, „Natura 2000“ teritorijų, kultūros paveldo objektų ir teritorijų bei vandenviečių.

Pagal specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 3 priedą šiems atliekų tvarkymo objektams taikomos komunalinių objekčių SAZ, kuriose ribojama gyvenamųjų namų statyba ir kita veikla pagal specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymą :

Biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo aikšteliė (be maisto atliekų, gamybinės kilmės biologiškai skaidžių atliekų, gyvūninės kilmės šalutinių produktų, nuotekų dumblo kompostavimo) 100 m.

Biologiškai skaidžių atliekų kompostavimo aikšteliė (kompostuojant maisto atliekas, gamybinės kilmės biologiškai skaidžias atliekas, gyvūninės kilmės šalutinius produktus, nuotekų dumbblą) 500 m.

³ Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo plano 2021-2023 m. SPAV ataskaita, 2022 <https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/atliekos/valstybinio-atlieku-prevencijos-ir-tvarkymo-2021-2027-metu-planas>

Atliekų laikymo, perkrovimo ir rūšiavimo įmonės įrenginiai (statiniai)

100 m.

4.1. Planuojama atliekų tvarkymo infrastruktūra ir jos vietas

Pagrindinė esama atliekų tvarkymo infrastruktūra Telšių regione:

- Telšių regioninis atliekų sąvartynas Prancūzų kelio g. 8, Jérubaičių k. Plungės r. sav.
- Telšių MBA įrenginiai, Prancūzų kelio g. 8, Jérubaičių k. Plungės r. sav.
- Telšių regione eksploatuojamos šešios DGASA, kuriose iš gyventojų priimamas jvairios atliekos: statybinės, elektronikos, plastiko, popieriaus, stiklo, padangų ir buityje susidarančios pavojingos atliekos. Planuojama įrengti 3 naujas DGASA.

1 paveikslas. Esamos (mėlyna žyma) ir planuojamos (oranžinė žyma) DGASA Telšių regione

Šaltinis: Parengta Konsultanto

- Telšių regione eksploatuojamos keturios žaliujų atliekų kompostavimo aikštelės (ŽAKA), kuriose vykdomas žaliujų atliekų surinkimas ir perdirbimas:
 - Plungės r. sav. (Jérubaičių k.; pajėgumai: 5000 t/m);
 - Rietavo sav. (Kalakutiškių k.; 288 t/m);
 - Telšių r. sav. (Gaudikaičių k.; 522 t/m);
 - Mažeikių r. sav. (Dargių k.; 922 t/m).

Didžioji dalis Plane numatyti priemonių susijusios su edukacija, švietimu, organizacinėmis priemonėmis, finansinio skatinimo mechanizmais, įranga, nedidelės apimties atnaujinimo darbais, kurie nėra reikšmingi tiesioginiu poveikiu aplinkai. 12, 13 ir 14 tikslams pasiekti numatytos infrastruktūros plėtros ar atnaujinimo priemonės (žr. plačiau 1.2 skyrių), 1.3 skyriuje lentelėje jos pažymėtos geltona spalva:

- 1.2.8. Plane numatyta asbesto ir statybinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra planuojama esamo regioninio sąvartyno teritorijoje Prancūzų kelio g. 8, Jérubaičių k. Plungės r. sav.;
- 2.2.1. 3 DGASA Viešniuose, Sedoje, Plateliuose;
- 2.2.2. Planuojamas Žiedinio atliekų tvarkymo centras ir DGASA Mažeikių mieste, Algirdo g.57A;
- 2.2.4. Žaliųjų atliekų ir kompostavimo sistemos plėtimas ir atnaujinimas Telšių regione;
- 3.14. Statybinio laužo ir SDG sutvarkymo aikštelių įrengimas.

4.2. Saugomos teritorijos ir “Natura 2000” teritorijos

VSTT duomenimis Telšių apskrityje išsidėstęs Žemaitijos nacionalinis parkas, Salantų, Ventos ir Varnių regioniniai parkai. Yra įkurti 6 rezervatai, Plinkščių miško biosferos poligonas ir 94 jvairūs draustiniai.

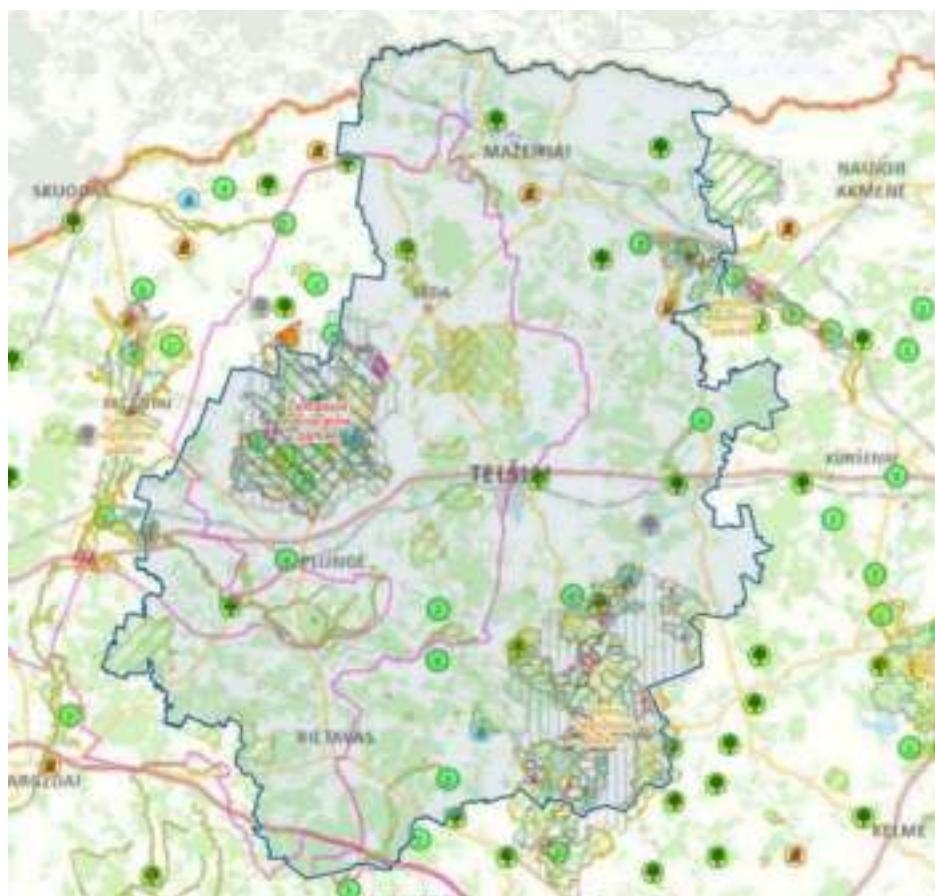
Europos ekologinis tinklas „Natura 2000“ – Europos Bendrijos svarbos saugomų teritorijų bendras tinklas, susidedantis iš teritorijų, įtrauktų į Vyriausybės patvirtintus buveinių ir paukščių apsaugai svarbių teritorijų sąrašus, taip pat teritorijų, įtrauktų į Vyriausybės įgaliotos institucijos tvirtinamą vietoviu, atitinkančiu buveinių apsaugai svarbių teritorijų atrankos kriterijus, sąrašą, ir skirtas išsaugoti, palaikyti ir prireikus atkurti iki tinkamos apsaugos būklės natūralius buveinių tipus ir gyvūnų bei augalų rūšis jų natūraliame paplitimo areale.

Siekiant įgyvendinti Europos Sąjungos (ES) direktyvų Dėl laukinių paukščių apsaugos (79/409/EEC) ir Dėl natūralių buveinių ir laukinės faunos bei floros apsaugos (92/43/EEC) reikalavimus, Lietuvoje yra plėtojamas „Natura 2000“ teritorijų tinklas. „Natura 2000“ teritorijos yra integruojamos į dabartinę nacionalinę saugomų teritorijų sistemą. Įgyvendinant „Natura 2000“ teritorijų tinklą Lietuvoje, šiuo metu Telšių regione yra:

- 8 teritorijos, paukščių apsaugai svarbios teritorijos (PAST), pagal ES Paukščių direktyvą;
- 54 teritorijos, buveinių apsaugai svarbios teritorijos (BAST), pagal ES Buveinių direktyvą.

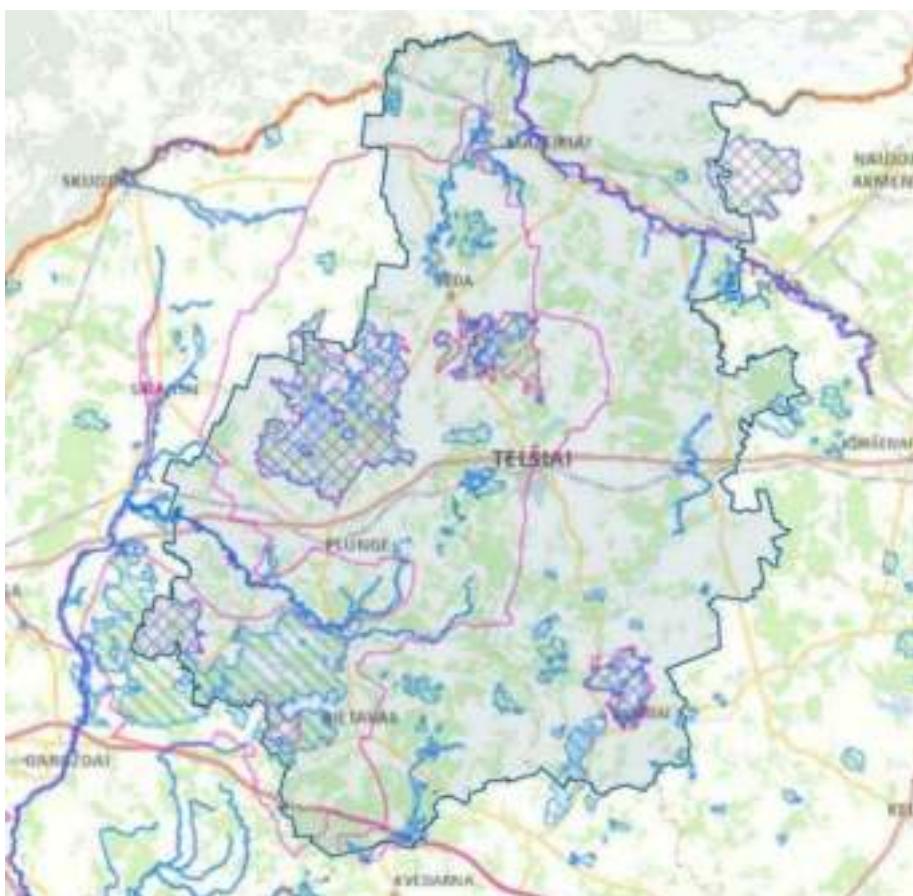
Jautriausiose aplinkosauginiu požiūriu teritorijose – saugomose teritorijose, jų apimtyje esančiose „Natura 2000“ teritorijose veiklos vykdymo sąlygos nustatytos šiuose dokumentuose:

- LR saugomų teritorijų įstatyme,
- LR Specialiosiose žemės naudojimo sąlygu įstatyme,
- LR Planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatyme,
- LR teritorijų planavimo įstatyme,
- Aplinkos ministro 2006-05-22 įsakymu Nr. D1-255 „Dėl planų, programų ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio įsteigtoms ar potencialiomis „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo“,
- Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. kovo 15 d. nutarime Nr. 276 „Dėl Bendrujų buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatų patvirtinimo“,
- Taip pat veiklos apribojimus saugomose teritorijose nustato saugomų teritorijų planavimo dokumentai (planavimo schemas, tvarkymo planai), individualūs saugomų teritorijų nuostatai, apsaugos reglamentai, apsaugos sutartys, sudarytos su privačios žemės savininkais dėl veiklos apribojimų, konkrečių žemės, miško ir vandens telkinio naudojimo sąlygų.

2 paveikslas. Saugomos teritorijos Telšių apskrityje

Šaltinis: saugomų teritorijų valstybės kadastras

3 paveikslas. „Natura 2000“ BAST ir PAST teritorijos Telšių apskrityje

Šaltinis: saugomų teritorijų valstybės kadastras

Plane yra žinomos dviejų infrastruktūros objektų vietas - asbesto ir statybinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra planuojama esamo regioninio savartyno teritorijoje bei Planuojamasis Žiedinio atliekų tvarkymo centras ir DGASA Mažeikių mieste, Algirdo g.57A. Kitų planuojamų objektų vietas Plane nėra detalizuojamos/ parenkamos.

Telšių regioninio atliekų savartyno ir MBA įrenginių teritorija, Prancūzų kelio g. 8, Jérubaičių k. Plungės r. sav., kur planuojama asbesto ir statybinių atliekų tvarkymo infrastruktūros plėtra, yra nutolusi apie 1,2 km ir 1,7 km nuo artimiausiu saugomu ir "Natura 2000" teritorijų:

- Minijos kraštovaizdžio draustinis
- "Natura 2000" BAST Sausdravo upė.

4 paveikslas. Saugomos, „Natura 2000“ BAST ir PAST teritorijos šalia Telšių regioninio sąvartyno
Šaltinis: saugomų teritorijų valstybės kadastras

Žiedinio atliekų tvarkymo centras ir nauja DGASA planuojami Mažeikių mieste, Algirdo g.57A. Teritorija išsidėsčiusi pramonės paskirties miesto rajone, šalia geležinkelio ir yra nutolusi nuo saugomų teritorijų. Artimiausia saugoma teritorija – „Natura 2000“ PAST Ventos upės slėnis ir BAST Ventos vidurupis apie 1,7 km.

5 paveikslas. Saugomos, „Natura 2000“ BAST ir PAST teritorijos šalia planuojamos Mažeikių DGASA ir ŽATC
Šaltinis: saugomų teritorijų valstybės kadastras

4.3. Kultūros paveldas

Jarubaičių sąvartynas nutolęs nuo kultūros paveldo objektų ir teritorijų, artimiausia teritorija - Pakerų kapinynas (kodas 16188) už 4 km. Mažeikių ŽATC ir DGASA vieta nutolus apie 1 km. nuo artimiausio objekto.

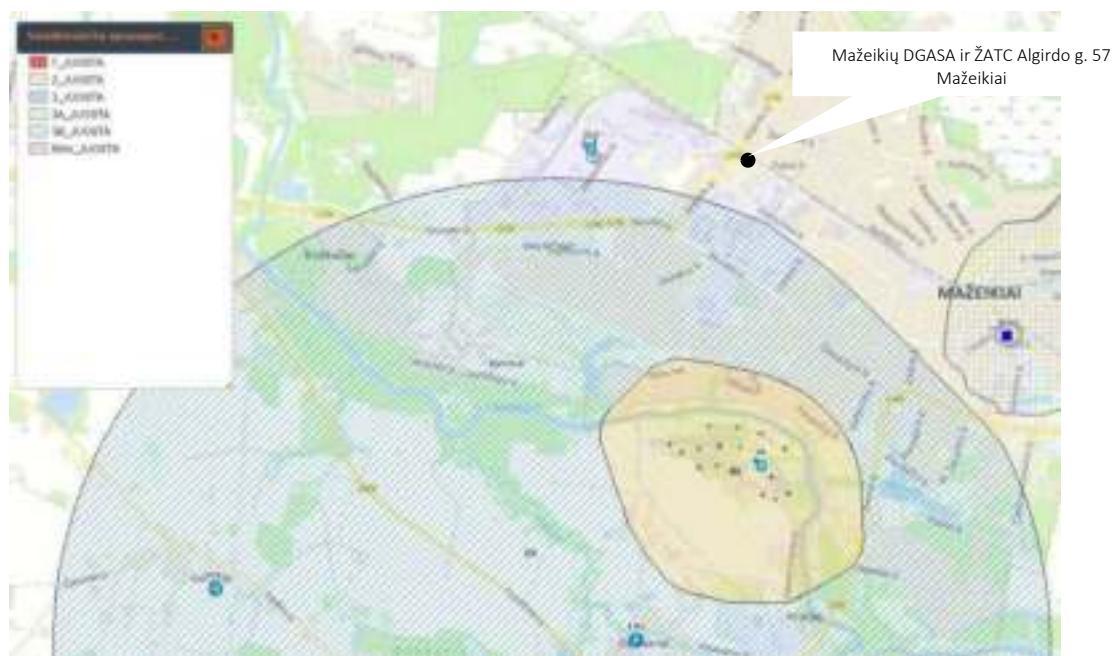
6 paveikslas. Kultūros paveldo objektai ir teritorijos šalia planuojamos Mažeikių DGASA ir ŽATC

Šaltinis: Kultūros vertybų registratorius

4.4. Vandenviečių sanitarinės apsaugos zonas

Atsižvelgiant į Specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatymo 106 straipsnio reikalavimus, taikomi atliekų tvarkymo objektų veiklos apribojimai vandenviečių apsaugos zonose, išskyrus 3B zoną. Planuojamų objektų vietos turi būti parenkamos nepažeidžiant požeminio vandens vandenviečių apsaugos zonų reikalavimų numatyty Lietuvos Respublikos specialiųjų žemės naudojimo sąlygų įstatyme.

Nagrinėjamų objektų vietos yra nutolusios nuo vandenviečių apsaugos zonų atžvilgiu, žr. pav. žemiau. Jarubaičių sąvartyne esanti vandenvietė 5761 eksploatuojama sąvartyno poreikiams.

7 paveikslas. Vandenviečių AZ Mažeikių DGASA ir ŽATC

Šaltinis: www.lgt.lt

8 paveikslas. Vandenvietės ir AZ ties Jarubaičių sąv.

Šaltinis: www.lgt.lt

5. Galimos reikšmingos Plano pasekmės aplinkai

5.1. Vertinimo metodika ir principai

Yra išskiriami trys pagrindiniai SPAV būdai⁴:

1. Vertinimas aplinkos apsaugos ir darnaus vystymosi aspektų (tikslų) atžvilgiu.

Atliekant strateginį pasekmių aplinkai vertinimą šiuo būdu, plane ar programe numatyti strateginiai veiksmai ar tikslai vertinami aplinkos apsaugos ir darnaus vystymosi aspektų (tikslų) atžvilgiu. Šis vertinimo būdas dažniausiai taikomas vertinant strategines plėtros kryptis formuojantiems planams ir programoms, t. y. kai rengiant planą ar programą nėra žinoma, kokios ūkinės veiklos projektyje plėtros pagrindus lems planavimo dokumentas, o turima informacija apie pasekmes patirsiančią aplinką yra bendro pobūdžio. Vertinant strateginio pobūdžio planus ir programas dažniausiai nėra galimių taikyti įprastinius poveikio aplinkai vertinimo metodus, tokius kaip kompiuterinis modeliavimas, išteklių ar taršos skaičiavimas, dažniausiai naudojami aprašomųjų pasekmių lentelių, daugiakriterinės analizės ar pasekmių diagramų metodai.

2. Vertinimas pasekmių aplinkai atžvilgiu

Vertinimas pasekmių aplinkai atžvilgiu, kartais dar vadinamas PAV (planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo) būdu, atliekamas tais atvejais, kai rengiamas planas ar programa yra orientuoti į konkrečių ūkinės veiklos projektyje plėtros pagrindus. Pagrindinis skirtumas tarp tokio vertinimo ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo yra tai, kad vertinama keletas (ar keliolika) alternatyvių ūkinės veiklos objektų ar skirtingų ūkinės veiklos rūšių. Atliekant vertinimą pasekmių aplinkai atžvilgiu, dažniausiai naudojami įprastiniai planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo metodai.

3. Vertinimas pasekmes patirsiančios aplinkos atžvilgiu

Vertinimas pasekmes patirsiančios aplinkos atžvilgiu dažniausiai atliekamas rengiant planus ir programas, tiesiogiai susietas su konkreti teritorija. Tokio vertinimo esmė – remiantis informacija apie teritorijos aplinkos savybes, nustatyti teritorijos naudojimo sąlygas ir ūkinės veiklos plėtojimo reikalavimus ar apribojimus. Vertinimas pasekmes patirsiančios aplinkos atžvilgiu dažniausiai atliekamas rengiant teritorijų planavimo dokumentus bei kitus planavimo dokumentus, nustatančius gamtos išteklių naudojimą ir apsaugą konkretose teritorijose. Dažniausiai taikomi metodai – geografinės informacinių sistemų, daugiasluoksniai žemėlapiai ir pan.

Kadangi plano priemonės apima ir konkretius infrastruktūros projektus ar objektus (pvz. DGASA aikštėlės įrengimas), bet nenumato konkretų projekto pajėgumų, SPAV bus naudojamas sąlyginis/ tipinių ir dažniausiai pasitaikančių panašių projektyje pasekmių aplinkai vertinimo metodas. Tuo atveju, kai bus žinoma tikslis projekto įgyvendinimo vieta, bus naudojamas vertinimas pasekmes patirsiančios aplinkos atžvilgiu metodas – t.y. patikrinamas vienos jautrumas aplinkosauginiu atžvilgiu.

Atliekant Plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimą buvo naudoti aprašymo, lyginimo, ekspertinio vertinimo, analogų taikymo metodai.

Konkrečios planuojamos atliekų tvarkymo infrastruktūros vietas (jei žinoma ir parinkta vieta) aplinkosauginis jautrumas, t.y. jų padėtis saugomų teritorijų, gamtos ir kultūros paveldo objektų, vandenviečių atžvilgiu buvo tikrinamas naudojant valstybines duomenų bazes ir kadastro žemėlapius, žr. 4 skyrių.

Plano pasekmės aplinkai vertinamos lyginant su „0 alternatyva“ – t.y. esamos situacijos alternatyva, kai Planas neįgyvendinamas.

⁴ Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo vadovas (ISBN 9955-9845-1-1, Vilnius, Lietuva, 2006).

Galimos reikšmingos Plano pasekmės buvo vertinamos socialinei, ekonominei ir gamtinei aplinkai, įskaitant šiuos aplinkos komponentus ir vertinimo aspektus, žr. lentelėje žemiau:

- Socialinė aplinka (visuomenės sveikata (oro tarša, triukšmas, kvapai), visuomenės gerovė);
- Aplinkos kokybė (vanduo, oras, dirvožemis ir žemės gelmės);
- Klimato kaita, ŠESD;
- Biologinė jvairovė (saugomos teritorijos);
- Gamtinė aplinka (kraštovaizdis)
- Kultūros paveldas ir vietovės;
- Ekominė aplinka (materialus turtas, darbo rinka, valstybinių/ ES tikslų įgyvendinimas).

Plano įgyvendinimo pasekmų vertinimas buvo atliekamas vertinant konkrečių uždavinių pasekmes aplinkos komponentams. Vertinimui bus sudaryta pasekmų lentelė, žr. lentelėje žemiau. Atskirų uždavinių vertinimas pažymėtas taip:

- Tikėtinis reikšmingos teigiamos pasekmės (žymima + 2);
- Tikėtinis teigiamos pasekmės (žymima + 1);
- Tikėtinis reikšmingos neigiamos pasekmės (žymima -2);
- Tikėtinis neigiamos pasekmės (žymima -1);
- Nenumatoma nei teigiamų nei neigiamų pasekmų (žymima 0);
- Nepakanka informacijos (žymima ?).

Pasekmės vertinamos pagal jų pobūdį atskiram aplinkos komponentui:

● Tiesioginės – T	● Ilgalaikės – I
● Netiesioginės – N	● Nuolatinės – NL
● Kaupiamosios – K	● Laikinos – L
● Sąveikaujančios – S	● Lokalios – LO
● Trumpalaikės - TR	● Regioninės /nacionalinės – R
● Vidutinės trukmės – VT	● Globalios - G

Kaip ir Valstybinio plano SPAV, šiame vertinime buvo daroma prielaida, kad visi Plano tikslai ir uždaviniai bus pasiekti, o numatytos priemonės bus įgyvendintos laikantis galiojančių teisės aktų reikalavimų.

Atliekant pasekmų vertinimą, kaip reikšmingos (didelio-vidutinio reikšmingumo, teigiamos arba neigiamos) buvo įvardijamos pasekmės tų uždavinių ir jų įgyvendinimui numatyty priemonių, kurios turi didelį potencialą tiesiogiai ar netiesiogiai prisdėti prie teigiamų pasekmų regiono mastu, arba, neigiamų pasekmų atveju, gali turėti reikšmingų neigiamų pasekmų regionui. Vertinant pasekmų trukmę, iki 6 metų trunkančios pasekmės (t. y. Plano įgyvendinimo laikotarpiu) buvo vertinamos kaip trumpalaikės, nuo 6 iki 10 metų trunkančios pasekmės – kaip vidutinės trukmės, o ilgiau nei 10 metų trunkančios pasekmės – kaip ilgalaikės. Tęstinių priemonių pasekmės buvo vertinamos kaip nuolatinės.

5.2. Galimos reikšmingos Plano pasekmės aplinkai

Šiame poskyryje trumpai apžvelgiamos pagrindinės su Planu susijusios pasekmės atskiriems aplinkos komponentams ir užpildoma pasekmių lentelė, vertinant Plano tikslus, uždavinius ir priemones.

- **Ekominė aplinka (materialus turtas, darbo rinka, valstybinių/ ES tikslų įgyvendinimas).**

Plane atsižvelgiama į Atliekų direktyvoje ir Atliekų tvarkymo įstatyme nustatytą atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumą, kur aukščiausias prioritetas skiriamas atliekų prevencijai ir žemiausias – atliekų šalinimui sąvartyne. Taip pat Planas prisiđes prie valstybinių atliekų prevencijos ir tvarkymo užduočių įgyvendinimo. Prognozuojamos teigiamos pasekmės ekonominei aplinkai.

Įgyvendinus Plano priemones bus sukuriamas didelės vertės materialus turtas, sukuriamas darbo vienos projektavimo, statybos ir eksploatacijos metu – teigiamas poveikis.

Dėl naujų investicijų į infrastruktūrą ir įrangą gali didėti atliekų tvarkymo mokesčis/ rinkliava.

9 paveikslas. Atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetai

Šaltinis: Valstybinio plano SPAV

- **Socialinė aplinka (visuomenės sveikata (oro tarša, triukšmas, kvapai), visuomenės gerovė)**

Plano tikslai nustatyti vadovaujantis atliekų tvarkymo prioritetais apima atliekų prevencijos ir tvarkymo organizavimo, maisto švaistymo, visų rūsių šiukslinimo ir vienkartinių plastikinių gaminių prevencijos priemones. Taip pat Planas 2.1 uždavinys numato didinti gyventojų aplinkosauginį sąmoningumą ir -atsakomybę atliekų rūšiavimo srityje; 2.2 uždavinys numato gerinti atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumą gyventojams – teigiamos pasekmės visuomenės gerovei.

Plane didelis dėmesys skiriamas atliekų prevencijai, daiktų pakartotinio naudojimo, dalinimosi infrastruktūrai – teigiamos pasekmės visuomenės gerovei.

Plane numatoma regione įrengti žaliųjų atliekų kompostavimo, DGASA, žiedinį atliekų tvarkymo centrą, statybos ir asbesto atliekų tvarkymo infrastruktūrą. Tokių objektų statybų darbų ir eksploatacijos metu ir dėl transporto srautų galimas neigiamas lokalus poveikis visuomenės sveikatai dėl taršos į aplinkos orą, triukšmo ir kvapų emisijų. Parenkama įrangos ir poveikio prevencinės priemonės, vykdomas aplinkos monitoringas.

Dalis objektų planuoja esamo sąvartyno teritorijoje, teigiamas poveikis dėl patogesnio atliekų tvarkymo infrastruktūros išsidėstymo, pvz. reikalingi mažesni transportavimo atstumai, dėl esamos monitoringo sistemos panaudojimo, taip pat nebūtų sukuriami taršos šaltiniai naujose vietose.

Neigiamas poveikis visuomenei - dėl naujų investicijų į infrastruktūrą ir įrangą gali didėti atliekų tvarkymo mokesčiai/ rinkliava.

Teigiamas poveikis visuomenės sveikatai dėl Plane siekiamo mažinti šalinamų atliekų kieko sąvartynuose.

Teigiamas poveikis visuomenės gerovei dėl visuotinių tvarkymo akcijų, bešeimininkų atliekų sutvarkymo.

- **Aplinkos kokybė (vanduo, oras, dirvožemis ir žemės gelmės)**

Teigiamas poveikis vandeniuui, dirvožemiu ir žemės gelmėms dėl Plane siekiamo mažinti šalinamų atliekų kieko sąvartynuose. Teigiamas poveikis dirvožemiu dėl numatomo atskiro maisto atliekų surinkimo ir kokybiško komposto gamybos ir organinių medžiagų grąžinimo į žemę.

Naujų kompostavimo aikštelėlių ar DGASA įrengimo vietose galima oro, dirvožemio, paviršinio ir požeminio vandens tarša. Todėl veiklos vietose įrengiamos nelaidžios dangos, paviršinės ir gamybinės nuotekos surenkamos ir valomos atsižvelgiant į nuotekų tvarkymo ir paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentus⁵. Vietoje laikomos atsitiktinės taršos neutralizavimo priemonės, pvz. sorbentai.

Statybinių atliekų tvarkymo aikštelėse, jei taikoma, privaloma įgyvendinti priemones vadovaujantis Minimaliaisiais reikalavimais dulkėtumui mažinti laikant, kraunant, vežant palaidas kietąias medžiagas⁶.

- **Klimato kaita, ŠESD**

Pakartotinis daiktų naudojimas, daiktų dalinimosi skatinimas turi reikšmingą teigiamą poveikį ŠESD emisijų mažinimui. Taip pat atliekų prevencija, perdirbimo tobulinimas mažina sąvartynuose šalinamų atliekų kiekį ir išskiriama metano kiekis – reikšmingas teigiamas poveikis ŠESD mažinimui.

Žalinių atliekų kompostavimas laikomas neutraliu ŠESD atžvilgiu dėl augalų vegetacijos laikotarpiu sugeriamu CO₂.

Vandens stotelii įrengimas turi teigiamą poveikį ŠESD emisijų suauptymui – nenaudojamos plastiko pakuočės, nereikalingas jų perdirbimas.

- **Biologinė įvairovė (saugomos teritorijos, natūralios gamtinės buveinės)**

Planuojamų objektų statybos vietas nutolusios nuo saugomų teritorijų, gamtinės buveinių – neigiamas poveikis nenumatomas. Žr. 4 skyrių.

- **Gamtinė aplinka (kraštovaizdis)**

Teigiamas poveikis gamtinei aplinkai dėl visuotinių tvarkymo akcijų, bešeimininkų atliekų sutvarkymo.

- **Kultūros paveldas ir vietovės**

Žinomi Plane objektai nutolę nuo kultūros paveldo objektų ir teritorijų. Žr. 4 skyrių, neigiamų pasekmių nenumatoma.

⁵ 2007 m. balandžio 2 d. LR aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-193 Dėl paviršinių nuotekų reglamento patvirtinimo; 2006 m. gegužės 17 d. LR aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-236 Dėl nuotekų reglamento patvirtinimo

⁶ 2020 m. lapkričio 11 d. LR aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-682

6 lentelė. Konkrečių tikslų, uždavinių ir priemonių strateginis pasekmės aplinkai vertinimas pagal poveikio atskiriems aplinkos komponentams reikšmingumą

Eil. Nr.	Priemonė	Veiklos / Aprašymas	Aplinkos komponentai												Komentarai			
1 tikslas. Vengti atliekų susidarymo, mažinti susidarančių atliekų kiekj ir kenksmingų medžiagų kiekj žaliajose ir produktuose																		
1.1 uždavinys. Skatinti vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, naudoti produktus pakartotinai, remonto ir (ar) taisymo paslaugas																		
1.1.1	Organizuoti viešinimo kampanijas, skatinančias rinktis daugkartinius gaminius ir pakartotinai naudoti daiktus	Viešinimo kompanijos (Straipsnių, informuojančių apie galimybes pakartotinai naudoti daiktus ir privalumus, publikavimas vietinėje spaudoje; pateikimas informacijos apie atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetus, jų įgyvendinimą atlieku mažinimą, pakartotinį naudojimą, perdibrima, panaudojimą energijai gauti), integrnuojant naują požiūrį apie atliekų prevenciją ir tvarkymą) publikavimas socialiniuose tinkluose, internetinėse svetainėse, vietinėje spaudoje.	+1 N, I,	+1 N, I,	+1 N, I,	+1 N, I,	+1 N, I,	+1 N, I, G	0	0	0	+1 N	+7	Netiesioginės teigiamos pasekmės aplinkos komponentams mažinat savartynuose šalinamų atliekų kiekj. Netiesioginės teigiamos pasekmės atliekų tvarkymo tikslų įgyvendinimui.				
1.1.2	Mokesčinių lengvatų taikymas	Patvirtinti savivaldybės nustatomų mokesčių (NT, žemės) lengvatas asmenims užtikrinantiems pakartotiną produktų naudojimą.	+1 N, I,	+1 N, I,	+1 N, I,	+1 N, I,	+1 N, I,	+1 N, I, G	0	0	0	+1/-1 T, R	+6	Netiesioginės teigiamos pasekmės aplinkos komponentams mažinat savartynuose šalinamų atliekų kiekj. Netiesioginės teigiamos pasekmės atliekų tvarkymo tikslų įgyvendinimui. Neigiamos pasekmės dėl mažiau lėšų surenkamų į biudžetą.				
1.2 uždavinys. Užtikrinti šiuukšlinimo prevenciją, tvarkyti šiuukšles																		
1.2.1	Organizuoti ir skatinti pilietines šiuukšlių rinkimo iniciatyvas, ištraukiant šiuukšlių rinkimą miškuose, aplink vandens telkinius	Kasmetinės visuotinės akcijos „Darom“ organizavimas, kitos visuotinės akcijos ir talkos	+1 T, LO	+1 T, LO	+1 T, LO	0	+1 T, LO	0	+1 T, LO	+1 T, LO	+1 T, LO	+1 N	+8	Aplinkos sutvarkymas – vertinama, kad turi tiesioginės lokalias teigiamas pasekmės				

Eil. Nr.	Priemonė	Veiklos / Aprašymas	Aplinkos komponentai												Komentarai
1.2.2	Išplėsti antrinių žaliavų rūšiuojamojo surinkimo priemonių tinklą viešose vietose (parkuose, skveruose, lankytinose vietose, pagrindinėse gatvėse), užtikrinti jų surinkimą ir sutvarkymą	Pastatyti konteinerius (įrengti konteinerių aikštėles) ir / arba užtikrinti rūšiuojamajį surinkimą (rūšiavimo šiuksliadėžės) viešose susibūrimo vietose Įtraukti į atliekų surinkimo maršrutus	+1 N	+1 N	+1 N	+1 N	+1 N	+1 N, G	0	+1	0	+1	N	+8	Netiesioginės teigiamos pasekmės aplinkos komponentams mažinat savartynuose šalinamų atliekų kiekj.
	Siekiant mažinti plastiko pakuočių atliekas, plėtoti viešujų geriamojo vandens stotelų tinklą savivaldybių traukos centruose, viešose sporto aikštelių, aikštynuose ir parkuose	Įrengti 4 geriamo vandens stoteles, po vieną kiekvienoje Telšių regiono savivaldybėje	+1 T, LO	+1 T, LO	0	0	0	+1 N,G	0	0	0	+1 N	+4	Teigiamos pasekmės dėl plastikinių pakuočių mažėjimo. Viešai prieinamas geros kokybės vanduo, tačiau tik lokaliai, todėl priemonė nevertinama kaip reikšminga.	
1.2.4	Padangų atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuri neegzistuoja, sutvarkymas	Surinkti ir sutvarkyti bešeimininkes atliekas	+1 T, LO	+1 T, LO	+1 T, LO	0	+1 T, LO	0	+1 T, LO	+1 T, LO	+1 T, LO	+1 N	+8	Aplinkos sutvarkymas – vertinama, kad turi tiesiogines lokalias teigiamas pasekmes	
1.2.5	Skatinimas priduoti padangas jmonėms iš ju įsigijant naujas padangas	Numatyti skatinimo priemones / programą jmonėms privačių surinkti padangas (arba jas priduodantiems gyventojams), siekiant sumažinti gamtoje išmetamų padangu kiekj	+1 N, LO	+1 N, LO	+1 N, LO	0	+1 N, LO	0	+1 N, LO	+1 N, LO	+1 N, LO	+1 T	+8		
1.2.6	Asbesto atliekų, kurių turėtojų nustatyti neįmanoma arba kuris neegzistuoja, sutvarkymas ir dalyvavimas tam skirtuose valstybinėse programose (pvz. Savivaldybės aplinkos apsaugos rémimo specialiosios programos ir kt.)	Surinkti ir sutvarkyti bešeimininkes atliekas	+1 T, LO	+1 T, LO	+1 T, LO	0	+1 T, LO	0	+1 T, LO	+1 T, LO	+1 T, LO	+1 N	+8	Aplinkos sutvarkymas – vertinama, kad turi tiesiogines lokalias teigiamas pasekmes	

Eil. Nr.	Priemonė	Veiklos / Aprašymas	Aplinkos komponentai												Komentarai
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
1.2.7.	Skatinimas dalyvauti programose ir keisti asbestinius stogus	Užtikrinti asbesto surinkimo programų vykdymą	+2 T, I	+1 T,I	0	0	0	0	0	0	0	0	+2 T, I	+5	
1.2.8	Asbesto atliekų tvarkymo regione pajėgumų plėtra	Aikštelės išplėtimas	-1 T, LO	0	?	?	?	0	0	0	0	+2 N	+1	Galimas neigiamas lokalus poveikis visuomenės sveikatai dėl taršos į aplinkos orą, triukšmo ir kvapų emisijų. Išplėtimas planuojamas esamo savptyno teritorijoje, kur nėra aplinkosauginiu požiūriu jautrių teritorijų.	
1.2.9	Aprūpinti atliekų surinkimo priemonėmis visus atliekų turėtojus	Įsigytį nuosavybės teise visas atliekų surinkimo priemonės (konteinerius) (35 000 vnt.);	0	0	0	0	0	0	0	0	0	+1 T	+1		
1.3 uždavinys. Užtikrinti maisto švaistymo prevenciją, skatinti maisto atliekų prevenciją															
1.3.1	Skatinti taupaus maisto vartojimo iniciatyvas mokyklų, darželių, darboviečių valgyklose, skatinant „švediško stalų“ principu grįstą maitinimą	„Švediško stalų“ principu grįsto maitinimo organizavimas švietimo įstaigose, nustatant atitinkamus reikalavimus maitinimo paslaugų teikėjams (konkurso metu)	+1 N	+2 N	+1 N	+1 N	+1 N	+2 N, G	0	0	0	+2 T	+10	Taupus ir racionalus ištaklių naudojimas turi teigiamas pasekmes ekonominėi, visuomeninei aplinkai Netiesioginės teigiamos pasekmės aplinkos komponentams mažinat savptynuose šalinamų BSA kiekj.	
1.3.2	Igyvendinti viešinimo priemonės maisto švaistymo mažinimo ir maisto atliekų prevencijos, gyventojų maisto vartojimo įgūdžių ugdomo temomis	-													
2 tikslas. Atskirti susidarymo šaltinyje atliekas, kurias būtų galima paruošti pakartotinai naudoti arba perdirbtį															
2.1 uždavinys. Didinti gyventojų aplinkosauginį sąmoningumą ir atsakomybę atliekų rūšiavimo srityje															
2.1.1	Vykdyti viešinimo kampanijas, skatinančias atliekų rūšiavimą (ypač maisto, tekstilės, statybinių, baldų,	Nuosekliai mažinti "privalomų" pakelėlių skaičių, sudarant galimybes atliekas rūšiuojantiems gyventojams mokėti mažiau už MKA surinkimą	+1/-1 T, LO	+1 T, LO	0	0	0	+1 T, G	0	0	0	+1 T	+3	Mažesnis triukšmas dėl retesnio aptarnavimo, kvapų rizika dėl retesnio MKA surinkimo.	

Eil. Nr.	Priemonė	Veiklos / Aprašymas	Aplinkos komponentai												Komentarai
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	pakuočių, padangų, pavojingųjų atliekų)														Mažesni transporto srautai, kaštai, emisijos
2.1.2	Visuomenės vartojimo įpročių keitimasis, skatinant atliekų prevenciją Telšių regione: visuomenės informavimo veiksmų plano parengimas, priemonių pagaminimas ir plane numatyti veiksmų įgyvendinimas visose Telšių regiono savivaldybėse.	Sukurti prieigą prie informacijos apie konteinerių pakėlimą													
2.1.3	Atliekų konteinerių ženklinimo ir informacijos skaitmenizavimo diegimas	Skaitmeninių piktogramų sukūrimas	0	+1 N	0	0	0	0	0	0	0	0	+1 N	+2	
2.1.4	Sukurti ir įgyvendinti statybinių medžiagų, tinkamų naudojimui, surinkimo iš gyventojų ir dalinimosi programą bei įgyvendinti ją bent vienoje DGASA ir (arba) kooperuojantis privačia iniciatyva.	Pastatyti konteinerių-sandėlį, sudaryti sutartį su privačia parduotuve	?	+1 T	+1 N	+1 N	+1 N	+1 N, G					+2 T	+7	Gyventojams būtų pasiulyta nauja dalijimosi paslauga. Teigiamas poveikis dėl išteklių taupymo Netiesioginis teigiamas poveikis dėl šalinamų atliekų mažėjimo
2.1.5	Didinti rūšiuojamojo atliekų surinkimo kontrolę, taikyti atsakomybę už savivaldybių atliekų tvarkymo taisyklių pažeidimus	Įdiegti tūrio matuoklius antrinių žaliavų konteineriuose	0	+1 T	0	0	0	0	0	0	0	0	+1 T	+2	
2.2 uždavinys. Gerinti atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumą															
2.2.1	Irengti 3 didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštėles, užtikrinant jų prieinamumą	Irengti DGASA Viešniuose, Sedoje, Plateliuose	-1 T, LO	+1 T	0	0	0	0	0	?	?	?	+2 N	+2	Galimas neigiamas lokalus poveikis visuomenės sveikatai dėl taršos į aplinkos orą, triukšmo ir kvapų emisijų. Tiesioginė naudą ir paslaugas gaus aplinkiniai

Eil. Nr.	Priemonė	Veiklos / Aprašymas	Aplinkos komponentai												Komentarai
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
															gyventojai, pagerinta atliekų tvarkymo kokybę. Pagal reikalavimus įrengtos DGASA neturi reikšmingo neigiamo poveikio vandeniu, orui, dirvožemiu. Plane nėra žinomos tikslios DGASA vietas.
2.2.2	Nebenaudojamų daiktų pritaikymo pakartotiniams naudojimui centro įrengimas Mažeikiuose	Mažeikiuose pakartotinio panaudojimo centro įrengimas ir eksploatavimas	0 ⁷	+2 T, N, R	+1 N	+1 N	+1 N	+2 N, G	0	0	0	+2 T, N, R	+9	Daiktų pakartotinio naudojimo skatinimas, dalijimosi paslaugos, edukacijos, švietimo veiklos – reikšmingos teigiamos pasekmės, kurias pajus ne tik Mažeikiai, bet ir regionas. Netiesioginės teigiamos pasekmės aplinkos komponentams mažinat savartynuose šalinamų atliekų kiekį.	
2.2.3	Plėsti maisto (virtuvės) atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūrą, aprūpinant gyventojus atskirais rūšiavimo konteineriais ar kitomis priemonėmis, arba	Įsigyti ir išdalinti 4 000 konteinerių ir 2000 kompostavimo dėžių; koletyviniių aikštelių parengimas maisto (virtuvės) atliekų priėmimui Maisto atliekų surinkimo atskiru srautu užtikrinimas	?	+1/ -1 T	0	0	0	+2 N, G	0	0	0	+2 T	+4	Netiesioginės teigiamos pasekmės aplinkos komponentams mažinat savartynuose šalinamų BSA kiekj.	

⁷ Žiedinio atliekų tvarkymo centro (pakartotinio naudojimo daiktų sandėlio su edukacijai skirtomis patalpomis) ir didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštélės Algirdo g. 57A Mažeikiai statyba ir eksploatacija, informacija PAV atrankai

Eil. Nr.	Priemonė	Veiklos / Aprašymas	Aplinkos komponentai												Komentarai
			1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	
	užtikrinti kompostavimą vietoje														
2.2.4	Žaliųjų atliekų ir kompostavimo sistemos plėtimas ir atnaujinimas Telšių regione	-													BSA atskiras tvarkymas turi reikšmingas pasekmes sąvartynu ŠESD mažinimui Plane nėra žinomas konkrečios kompostavimo aikštelių vietas ir apimtis
2.2.5	Atliekų rūšiavimo sistemos plėtimas ir atnaujinimas Telšių regione (Maisto / virtuvės atliekos)	27 vnt. kolektivinių maisto / virtuvės atliekų surinkimo konteinerių įsigijimas ir įrengimas (daugiaubčių namų kvartalu kolektivinėse atliekų surinkimo konteinerių aikštélėse)													Gyventojams suteikiamos priemonės, tačiau gali prireikti laiko suformuoti įgūdžius, galimas nepasitekinimas. Tiesioginės pasekmės prisedant prie ES ir nacionalinių tikslų pasiekimo.
2.2.6	Atliekų rūšiavimo sistemos plėtimas ir atnaujinimas Telšių regione (Antrinių atliekų surinkimo sistemos atnaujinimas)	Rūšiuojamujų atliekų surinkimo priemonių atnaujinimas. Preliminariai atnaujinti 10 proc. konteinerių (3 000 vnt.)	0	+1 T	0	0	0	0	0	0	0	+1 T	+2		
2.2.7	Plėsti buityje susidarančios tekstilės atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūrą	Preliminariai įsigytu ir įrengti 100 konteinerių	+1 N	+1 T	+1 N	+1 N	+1 N	+1 N, G	0	0	0	+1 T	+7	Netiesioginės teigiamos pasekmės aplinkos komponentams mažinat sąvartynuose šalinamu atliekų kiekiu, užtikrinant buityje susidarančių pavojingų atliekų surinkimą ir tinkamą sutvarkymą.	
2.2.8	Plėsti buityje susidarančių pavojingų ir stambiagabaričių atliekų rūšiuojamojo surinkimo infrastruktūrą	Igyvendinti atliekų surinkimą apvažiuojamuoju būdu 4 kartus per metus	+2 N	+1 T	+2 N	+2 N	+2 N	+1 N, G	0	0	0	+1 T	+11	Netiesioginės teigiamos pasekmės atliekų tvarkymo tikslų įgyvendinimui.	

Eil. Nr.	Priemonė	Veiklos / Aprašymas	Aplinkos komponentai												Komentarai
			0	+1 T	0	0	0	+2 N, G	0	0	0	+2 T	+5		
3.1 uždavinys. Tikrinant, valant ar taisant atliekomis tapusius produktus ar jų sudedamąsias dalis paruošti taip, kad jie būtų vėl tinkami naudoti be pradinio apdirbimo															
3.1.1	Plėsti atliekų, tinkamų paruošti pakartotinai naudoti, priėmimo vietų (stotelii) tinklą, finansuoti jose vykdomas paruošimo pakartotinai naudoti veiklas	Jrengti 9 tinkamų paruošti pakartotinai naudoti, priėmimo vietas (stoteles) esamose ir naujai įrengiamose DGASA	0	+1 T	0	0	0	+2 N, G	0	0	0	+2 T	+5	Netiesioginės teigiamos pasekmės atliekų tvarkymo tikslų įgyvendinimui. Vietos įrengiamos esamose aikšteliėse. Netiesioginės teigiamos pasekmės ŠESD mažinimui dėl pakartotinio daiktų naudojimo, atliekų prevencijos	
3.1.2	Žiedinės ekonomikos principų diegimas, plečiant „Daiktų platformą“ Telšių regione, užtikrinant prieinamumą ir galimybę perleisti daiktus regiono gyventojams	Testi „Daiktų platformos“ funkcionavimą, reklamuojant jos galimybes Telšių regiono gyventojams													
3.1.3	Pakartotinas daiktų naudojimas savivaldybės kontroliuojamose įstaigose	Reklaminės akcijos organizavimas, parodant viešujų įstaigų iniciatyvą pačioms pasiūmti ir pakartotinai panaudoti daiktus iš įrengtų priėmimo vietų (stotelii), bent po 1 daikta per metus													
3.1.4	Statybinio laužo ir SDG sutvarkymo aikštelių įrengimas	Įrengtos 2 aikšteliės	-1 T, LO	0	?	?	?	+1 N,G	?	?	?	+2 T	+2	Netiesioginės teigiamos pasekmės atliekų tvarkymo tikslų įgyvendinimui. Plane tikslios vietos nėra žinomos. Galimas neigiamas lokalus poveikis visuomenės sveikatai dėl taršos į aplinkos orą, triukšmo ir kvapų emisijų.	
4 tikslas. Naudoti atliekas tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti															
4.1 uždavinys. Skatinti paruošti atliekas perdirbtį ir jas perdirbtį															
4.1.1	Pakeisti teisės aktus, nustatant reikalavimus	-	?	+1 T	?	?	?	+2 N, G	0	?	?	+1 N	+4		

Eil. Nr.	Priemonė	Veiklos / Aprašymas	Aplinkos komponentai												Komentarai
	visuomenės sveikatos saugos, aplinkos apsaugos ir kitus saugos reikalavimus atitinkančiu kompostiniu įrengimui namų ūkiuose ir urbanizuotų vietovių bendruomenių daržuose arba įgyvendinti kitas žaliujų atliekų tvarkymo priemones														

Šaltinis: Parengta Konsultanto

SPAV ataskaitoje pateikti vertinimo rezultatai pagal poveikio reikšmingumą atskiriems aplinkos komponentams bei pasekmių tipą. Atlikus Plano tikslų, uždavinių ir priemonių vertinimą ir palyginimą su „nuline“ alternatyva, priimta išvada - Plano įgyvendinimas turės teigiamas pasekmes aplinkai.

6. Priemonės Plano įgyvendinimo reikšmingoms neigiamoms pasekmėms aplinkai išvengti, sumažinti ar kompensuoti

Planavimo, organizacinės priemonės

Atliekų tvarkymo infrastruktūros projektams ar jų plėtrai/ atnaujinimui atliekamos PAV ar PAV atrankos procedūros vadovaujantis LR Planuojamos ūkinės veiklos PAV įstatyme 1 ir 2 priede nustatytais kriterijais. PAV/ PAV atrankos išvadose nurodytos poveikio mažinimo priemonės – privalomos įgyvendinti.

Planuojant ūkinę veiklą „Natura 2000“ teritorijoje ar kai veiklos jos įgyvendinimas bus susijęs su įsteigtomis ar potencialiomis „Natura 2000“ teritorijomis ar artima joms aplinka (pvz. ribojasi, išleidžiamos nuotekos, planuojama susisiekimo infrastruktūra kerta teritorijas ar pan.), prieš statinio projektavimo sąlygų išdavimą nustatomas veiklos poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumas⁸. Išvadą dėl veiklos reikšmingumo „Natura 2000“ teritorijoms priima direkcijos ar VSTT.

Veiklai tokiose teritorijose „Natura 2000“ reikšmingumo nustatymo metu gali būti nustatomos papildomos sąlygos, leidžiančios išvengti neigiamo poveikio saugomoms vertybėms arba sumažinančioms jį iki nereikšmingo.

Potencialiose „Natura 2000“ teritorijoje, kurios nepatenka į nacionalines saugomas teritorijas ir veikla jose nereguliuota, pagrindinė priemonė nustatyti, ar planuojama veikla leistina ir kokiomis sąlygomis ją galima vykdyti yra planų, programų ir planuojamos ūkinės veiklos poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymas arba PAV/ PAV atrankos procedūros. Parenkant poveikį biologinei įvairovei panaikinančias arba sumažinančias priemones „Natura 2000“ teritorijose atsižvelgiant į Bendruosiuose buveinių ar paukščių apsaugai svarbių teritorijų nuostatuose pateiktus bendruosius reikalavimus, juos pritaikant atsižvelgus į veiklos mąstą ir pobūdį bei vietovės sąlygas ir ypatumus.

Apibendrinant, „Natura 2000“ reikšmingumo nustatymo, planuojamos ūkinės veiklos PAV procedūros, kurios pagal Buveinių direktyvos 6 (3) straipsnio nuostatas taikoma visiems planams, programoms ir ūkinės veiklos projektams, galintiems turėt reikšmingą neigiamą poveikį „Natura 2000“ teritorijoms, yra vieni iš svarbiausių instrumentų, kurie apima priemones, reikalingas Plano įgyvendinimo galimoms reikšmingoms neigiamoms pasekmėms aplinkai išvengti, sumažinti ar kompensuoti.

Kita

Šiame Plano etape néra žinomas planuojamų veiklų mastas, technologijos, kai kuriais atvejais ir vietas, todėl papildomos poveikio mažinimo priemonės nenagrinėjamos. Atliekų tvarkymo vietose įrengiamos nelaidžios dangos, paviršinės ir gamybinės nuotekos surenkamos ir valomos atsižvelgiant į nuotekų tvarkymo ir paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentus⁹. Vietoje laikomos atsitiktinės taršos neutralizavimo priemonės, pvz. sorbentai.

Statybinių atliekų tvarkymo aikštélėse, jei taikoma, privaloma įgyvendinti priemones vadovaujantis Minimaliaus reikalavimais dulkėtumui mažinti laikant, kraunant, vežant palaidas kietasias medžiagas¹⁰.

⁸ LR aplinkos ministro įsakymas 2006 m. gegužės 22 d. Nr. D1-255 Dėl Planų ar programų ir planuojamos ūkinės veiklos įgyvendinimo poveikio įsteigtoms ar potencialioms „Natura 2000“ teritorijoms reikšmingumo nustatymo tvarkos aprašo patvirtinimo

⁹ 2007 m. balandžio 2 d. LR aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-193 Dėl paviršinių nuotekų reglamento patvirtinimo; 2006 m. gegužės 17 d. LR aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-236 Dėl nuotekų reglamento patvirtinimo

¹⁰ 2020 m. lapkričio 11 d. LR aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-682

7. Svarstytos alternatyvos

Rengiant Planą buvo atlikta Telšių regiono atliekų tvarkymo sistemos ir valdymo stiprybių, silpnybių, galimybių ir grėsmių (Toliau – SSGG) analizė bei identifikuoti poreikiai. Plane analizuojamas tik vienas įgyvendinimo scenarijus, alternatyvūs požiūriai buvo nagrinėjami Plano rengimo darbo grupės. Todėl Plano pasekmės aplinkai bus vertinamos lyginant su „0 alternatyva“ – t.y. esamos situacijos alternatyva, kai Planas neįgyvendinama.

8. Vertinimo metu iškilusių problemų aprašymas

Vertinimo metu esminių problemų nebuvo identifikuota.

9. Siūlomos stebėsenos priemonės ir rodikliai

Plano įgyvendinimo rodikliai regionui numatyti remiantis Valstybiniu planu. Regionui numatytos priemonės yra priskiriamos ir savivaldybių prevencijos ir tvarkymo 2021 - 2027 metų planams, atitinkamai atsižvelgiant į jų atliekų rinkimo, tvarkymo srautus, bei poreikius.

Už Plano stebėseną atsakingas TRATC. Rekomenduojama šiuos rodiklius stebeti ir sekti kiekvienais metais, įvertinant reikalingus pokyčius strategijoje ir numatytose priemonėse. TRATC metiniuose pranešimuose teiks informaciją apie siekiamu kiekybinių rodiklių, bei uždavinių ir priemonių įgyvendinimą.

Plano užduočių įgyvendinimo reikšmės yra nustatytos atsižvelgiant į Valstybinio plano siekiamus rezultatus. Regiono 2021–2027 metų plano užduotys ir siektinos užduočių reikšmės atspindi prognozuojamas realistiškas vertes Telšių regionui.

7 lentelė. Telšių regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021 - 2027 metų plano įgyvendinimo siektinos reikšmės

Aktualus valstybinio plano punktas	Užduotis	Siektina reikšmę Telšių regione				
		2023	2024	2025	2026	2027
260.1. – 260.2.	Planuojamas paruošti naudoti pakartotinai ir perdirbti Telšių regiono komunalinių atliekų kiekis, proc. (vertinant nuo susidarančių komunalinių atliekų)	61	62	64	65	66
260.3.	Planuojamas šalinti Telšių regiono komunalinių atliekų kiekis, proc. (vertinant nuo susidarančių komunalinių atliekų)	4	4	4	3	3
261.1.	Planuojamas susidarymo vietoje sutvarkyti biologinių atliekų ir rūšiuojamuojų būdu surinkti Telšių regiono komunalinių atliekų kiekis, proc. (vertinant nuo susidarančių komunalinių atliekų)	42	45	48	50	53
261.2.	Namų ūkių aprūpinimas biologinių atliekų surinkimo priemonėmis bei kompostavimo susidarymo vietoje priemonėmis urbanizuotose vietovėse, kuriose gyventojų – daugiau nei 2000. Iš ju				Pagal poreikj	
	Žaliųjų atliekų kompostavimo dėžės, vnt.				Pagal poreikj	
	Žaliųjų atliekų ir maisto atliekų surinkimo konteineriai, vnt.	5 300	7 300	7 300	7 300	11 300

Aktualus valstybinio plano punktas	Užduotis	Siektina reikšmė Telšių regione				
		2023	2024	2025	2026	2027
261.5.	Iki 2025 m. aprūpinti gyventojus surinkimo priemonėmis buityje susidarančioms tekstilės atliekomis surinkti arba suteikti galimybę šalinti atskiru draudu				Pagal poreikj	
261.6.	Iki 2025 m. užtikrinti galimybę atiduoti atskirai surinktas buityje susidarančias pavojingąsias atliekas			DGASA ir / arba atskiru surinkimu		
261.7.5	Iki 2027 m. išplėsti DGASA tinklą – kaimo vietovėse įrengti po vieną DGASA ne didesniu kaip 15 km atstumu nuo gyvenamųjų teritorijų, o miestuose – vieną DGASA 10 km atstumu tarp tokiių aikštelių arba aprūpinančią bent 40 000 gyventojų	6	6	6	6	9
263.3.	Plėsti atliekų, tinkamų paruošti pakartotinai naudoti, priėmimo vietų (stoteliai) tinklą			Pagal poreikj		

Šaltinis: Parengta Konsultanto

Papildomai, rengiant savivaldybių lygmens planus rekomenduojama kur tinkama taikyti t CO2e¹¹ su taupymo rodiklį.

10. Viešinimas

SPAV proceso metu visuomenė informuota apie parengtą SPAV ataskaitą, vyks viešas SPAV ataskaitos pristatymas kaip Lietuvos Respublikos aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 27 d. įsakymu Nr. D1-455 „Dėl Visuomenės dalyvavimo planų ir programų strateginio pasekmės aplinkai vertinimo procedūrose ir vertinimo subjektų, ES valstybių narių ir kitų užsienio valstybių informavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ patvirtintu Visuomenės dalyvavimo planų ir programų strateginio pasekmės aplinkai vertinimo procedūrose ir vertinimo subjektų, ES valstybių narių ir kitų užsienio valstybių informavimo tvarkos aprašas.

Visuomenė nuo 2023-06-16 supažindinta su SPAV ataskaita iki viešo pristatymo:

- Plano organizatoriaus - TRATC buveinėje J. Tumo-Vaižganto g. 91 (III aukštasis), LT-90143, Plungė ir interneto svetainėje www.tratc.lt, SPAV rengėjo svetainėje <https://alkauskaite.com/lt/#public-information>
- Skelbimai apie viešą pristatymą patalpinti Plano organizatoriaus, savivaldybių, kurių teritorijas apima rengiamas Planas, interneto svetainėse ir nacionaliniame laikraštyje.
- Viešas SPAV ir Plano pristatymas vyks 2023-07-19, 17 val. Telšių rajono savivaldybėje, didžiojoje salėje, Žemaitės g. 14, LT-87133 Telšiai.

¹¹ ŠESD kiekis pateikiamas CO2 ekvivalentu, kadangi įvairios šiltnamio efekto sukeliančios dujos įvertinamos pagal jų visuotinio atšilimo potencialą (nustatytas kiekvienai medžiagai) šimtui metų. Pavyzdžiu, CO2 visuotinio atšilimo potencialas yra lygus 1, CH4 - 21, N2O – 310, SF6 – 23900 ir t. t.

11. Santrauka

Planas ir jo tikslai.

Telšių regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 planas atnaujina 2014-2020 m. Planą numatant naujas priemones, užtikrinančias Valstybino atliekų prevencijos ir tvarkymo plano nustatyti užduočių įgyvendinimą ir efektyvią paslaugų plėtrą Telšių regione.

Pagrindinis komunalinių atliekų tvarkymo Telšių regione tikslas – užtikrinti, kad viešoji komunalinių atliekų tvarkymo paslauga būtų visuotinė, geros kokybės, prieinama (įperkama) ir atitinkę aplinkos apsaugos, techninius – ekonominius ir visuomenės sveikatos saugos reikalavimus.

Planas - valstybės lygmens planas, apimantis Telšių apskritį - Mažeikių r., Plungės r., Rietavo, Telšių r. savivaldybių teritorijas. Plano organizatorius: UAB „Telšių regiono atliekų tvarkymo centras“.

Vadovaujantis Europos Sajungos ir nacionaliniais teisės aktais jam atliekamas strateginis pasekmės aplinkai vertinimas (SPAV). SPAV tikslas – nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimas reikšmingas plano įgyvendinimo pasekmės aplinkai; užtikrinti, kad bus konsultuojamas su subjektais ir visuomene; užtikrinti, kad Programos organizatorius turės išsamią ir patikimą informaciją apie galimas reikšmingas planų pasekmės aplinkai ir atsižvelgs į ją.

Plano numatytois priemonės prisiđės prie valstybinių uždavinijų įgyvendinimo, skatinant atliekų susidarymo prevenciją, paruošimą pakartotinai naudoti atliekas, perdirbimą ir antrinių žaliavų gamybą, kitokį panaudojimą ir šalinimą tik tų atliekų, kurių negalima sutvarkyti kitais būdais, prieš tai atskyrus visas perdirbtį ar kitaip naudoti tinkamas atliekas.

Nustatomi šie Telšių regiono komunalinių atliekų tvarkymo tikslai ir uždaviniai iki 2027 m.:

1 tikslas. Vengti atliekų susidarymo, mažinti susidarančių atliekų kiekį ir kenksmingų medžiagų kiekį žaliavose ir produktuose

1.1 uždavinys. Skatinti vartotojus rinktis daugkartinius gaminius, naudoti produktus pakartotinai, remonto ir (ar) taisymo paslaugas

1.2 uždavinys. Užtikrinti šiukšlinimo prevenciją, tvarkyti šiuksles

1.3 uždavinys. Užtikrinti maisto švaistymo prevenciją, skatinti maisto atliekų prevenciją

2 tikslas. Atskirti susidarymo šaltinyje atliekas, kurias būtų galima paruošti pakartotinai naudoti arba perdirbti

2.1 uždavinys. Didinti gyventojų aplinkosauginį sąmoningumą ir atsakomybę atliekų rūšiavimo srityje

2.2 uždavinys. Gerinti atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumą

3 tikslas. Skatinti paruošti atliekas naudoti pakartotinai

3.1 uždavinys. Tirkiant, valant ar taisant atliekomis tapusius produktus ar jų sudedamąsias dalis paruošti taip, kad jie būtų vėl tinkami naudoti be pradinio apdirbimo

4 tikslas. Naudoti atliekas tos pačios arba kitos paskirties produktams ar medžiagoms gaminti

4.1 uždavinys. Skatinti paruošti atliekas perdirbti ir jas perdirbti

Plano pasekmės aplinkai

Galimos reikšmingos Plano pasekmės buvo vertinamos socialinei, ekonominei ir gamtinei aplinkai, išskaitant šiuos aplinkos komponentus ir vertinimo aspektus, žr. lentelėje žemiau:

- Socialinė aplinka (visuomenės sveikata (oro tarša, triukšmas, kvapai), visuomenės gerovė);
- Aplinkos kokybė (vanduo, oras, dirvožemis ir žemės gelmės);
- Klimato kaita, ŠESD;
- Biologinė jvairovė (saugomos teritorijos);
- Gamtinė aplinka (kraštovaizdis)
- Kultūros paveldas ir vietovės;
- Ekonominė aplinka (materialus turtas, darbo rinka, valstybinių/ ES tikslų įgyvendinimas).

Plano įgyvendinimo pasekmių vertinimas buvo atliekamas vertinant konkrečių uždavinių pasekmes aplinkos komponentams. Vertinimui bus sudaryta pasekmių lentelė, žr. lentelėje žemiau. Atskirų uždavinių vertinimas pažymėtas taip:

• Tikėtinis reikšmingos teigiamos pasekmės	(žymima + 2);
• Tikėtinis teigiamos pasekmės	(žymima + 1);
• Tikėtinis reikšmingos neigiamos pasekmės	(žymima -2);
• Tikėtinis neigiamos pasekmės	(žymima -1);
• Nenumatoma nei teigiamu nei neigiamu pasekmiu	(žymima 0);
• Nepakanka informacijos	(žymima ?).

Konkrečios planuoojamos atliekų tvarkymo infrastruktūros vietas (jei žinoma ir parinkta vieta) aplinkosauginis jautrumas, t.y. jų padėtis saugomų teritorijų, gamtos ir kultūros paveldo objektų, vandenviečių atžvilgiu buvo tikrinamas naudojant valstybines duomenų bazes ir kadastro žemėlapius, žr. 4 skyrių.

- **Ekonominė aplinka (materialus turtas, darbo rinka, valstybinių/ ES tikslų įgyvendinimas).**

Plane atsižvelgiama į Atliekų direktyvoje ir Atliekų tvarkymo įstatyme nustatyta atliekų prevencijos ir tvarkymo prioritetų eiliškumą, kur aukščiausias prioritetas skiriama atliekų prevencijai ir žemiausias – atliekų šalinimui sąvartyne. Taip pat Planas prisiđe prie valstybinių atliekų prevencijos ir tvarkymo užduočių įgyvendinimo. Prognozuojamos teigiamos pasekmės ekonominei aplinkai.

Įgyvendinus Plano priemones bus sukuriamas didelės vertės materialus turtas, sukuriama darbo vietas projektavimo, statybos ir eksplotacijos metu – teigiamas poveikis.

Dėl naujų investicijų į infrastruktūrą ir įrangą gali didėti atliekų tvarkymo mokesčiai/ rinkliava.

- **Socialinė aplinka (visuomenės sveikata (oro tarša, triukšmas, kvapai), visuomenės gerovė)**

Plano tikslai nustatyti vadovaujantis atliekų tvarkymo prioritetais apima atliekų prevencijos ir tvarkymo organizavimo, maisto švaistymo, visų rūšių šiukslinimo ir vienkartinių plastikinių gaminių prevencijos priemones. Taip pat Plano 2.1 uždavinys numato didinti gyventojų aplinkosauginį sąmoningumą ir - atsakomybę atliekų rūšiavimo srityje; 2.2 uždavinys numato gerinti atliekų rūšiavimo priemonių ir infrastruktūros prieinamumą gyventojams – teigiamos pasekmės visuomenės gerovėi.

Plane didelis dėmesys skiriama atliekų prevencijai, daiktų pakartotinio naudojimo, dalinimosi infrastruktūrai – teigiamos pasekmės visuomenės gerovėi.

Plane numatoma regione įrengti žaluijų atliekų kompostavimo, DGASA, žiedinį atliekų tvarkymo centrą, statybos ir asbesto atliekų tvarkymo infrastruktūrą. Tokių objekto statybų darbų ir eksplotacijos metu ir dėl transporto srautų galimas neigiamas lokalus poveikis visuomenės sveikatai dėl taršos į aplinkos orą, triukšmo ir kvapų emisijų. Parenkama įranga ir poveikio prevencinės priemonės, vykdomas aplinkos monitoringas.

Dalis objektų planuojama esamo sąvartyno teritorijoje, teigiamas poveikis dėl patogesnio atliekų tvarkymo infrastruktūros išsidėstymo, pvz. reikalingi mažesni transportavimo atstumai, dėl esamos monitoringo sistemos panaudojimo, taip pat nebūtų sukuriami taršos šaltiniai naujose vietose.

Neigiamas poveikis visuomenei - dėl naujų investicijų į infrastruktūrą ir įrangą gali didėti atliekų tvarkymo mokesčiai/ rinkliava.

Teigiamas netiesioginis poveikis visuomenės sveikatai dėl Plane siekiamo mažinti šalinamų atliekų kieko sąvartynuose. Teigiamas poveikis visuomenės gerovei dėl visuotinių tvarkymo akcijų, bešeimininkų atliekų sutvarkymo.

- **Aplinkos kokybė (vanduo, oras, dirvožemis ir žemės gelmės)**

Teigiamas poveikis vandeniu, dirvožemiu ir žemės gelmėms dėl Plane siekiamo mažinti šalinamų atliekų kieko sąvartynuose. Teigiamas poveikis dirvožemui dėl numatomo atskiro maisto atliekų surinkimo ir kokybiško komposto gamybos ir organinių medžiagų grąžinimo į žemę.

Naujų kompostavimo aikštelių ar DGASA įrengimo vietose galima oro, dirvožemio, paviršinio ir požeminio vandens tarša. Todėl veiklos vietose įrengiamos nelaidžios dangos, paviršinės ir gamybinės nuotekos surenkamos ir valomos atsižvelgiant į nuotekų tvarkymo ir paviršinių nuotekų tvarkymo reglamentus¹². Vietoje laikomos atsitiktinės taršos neutralizavimo priemonės, pvz. sorbentai.

Statybinių atliekų tvarkymo aikšteliėse, jei taikoma, privaloma įgyvendinti priemones vadovaujantis Minimaliais reikalavimais dulkėtumui mažinti laikant, kraunant, vežant palaidas kietasias medžiagas¹³.

- **Klimato kaita, ŠESD**

Pakartotinis daiktų naudojimas, daiktų dalinimosi skatinimas turi reikšmingą teigiamą poveikį ŠESD emisijų mažinimui. Taip pat atliekų prevencija, perdirbimo tobulinimas mažina sąvartynuose šalinamų atliekų kiekį ir išskiriamo metano kiekį – reikšmingas teigiamas poveikis ŠESD mažinimui.

Žaliųjų atliekų kompostavimas laikomas neutraliu ŠESD atžvilgiu dėl augalų vegetacijos laikotarpiu sugeriamu CO₂.

Vandens stotelii įrengimas turi teigiamą poveikį ŠESD emisijų sustaupymui – nenaudojamos plastiko pakuotės, nereikalingas jų perdirbimas.

- **Biologinė įvairovė (saugomos teritorijos, natūralios gamtinės buveinės)**

Planuojamų objektų statybos vietas nutolusios nuo saugomų teritorijų, gamtinės buveinių – neigiamas poveikis nenumatomas. Žr. 4 skyrių.

- **Gamtinė aplinka (kraštovaizdis)**

Teigiamas poveikis gamtinei aplinkai dėl visuotinių tvarkymo akcijų, bešeimininkų atliekų sutvarkymo.

- **Kultūros paveldas ir vietovės**

Žinomi Plano objektai nutolę nuo kultūros paveldo objektų ir teritorijų. Žr. 4 skyrių, neigiamų pasekmių nenumatomą.

Išvada: SPAV ataskaitoje pateikti vertinimo rezultatai pagal poveikio reikšmingumą atskiriems aplinkos komponentams bei pasekmių tipą. Atlikus Plano tikslų, uždavinių ir priemonių vertinimą ir palyginimą su „nuline“ alternatyva, priimta išvada - Plano įgyvendinimas turės teigiamas pasekmes aplinkai.

¹² 2007 m. balandžio 2 d. LR aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-193 Dėl paviršinių nuotekų reglamento patvirtinimo; 2006 m. gegužės 17 d. LR aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-236 Dėl nuotekų reglamento patvirtinimo

¹³ 2020 m. lapkričio 11 d. LR aplinkos ministro įsakymas Nr. D1-682

12. Literatūros sąrašas

1. Valstybinis atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų planas patvirtintas Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2022 m. birželio 1 d. nutarimo Nr. 573 redakcija;
2. Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimas Nr. 967 „Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
3. Lietuvos Respublikos planuojamos ūkinės veiklos poveikio aplinkai vertinimo įstatymas;
4. Aplinkos ministro 2004 m. rugpjūčio 27 d. įsakymas Nr. D1-455 „Dėl visuomenės dalyvavimo planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo procedūrose ir vertinimo subjektų, ES valstybių narių ir kitų užsienio valstybių informavimo tvarkos aprašo patvirtinimo“;
5. Strateginio pasekmių aplinkai vertinimo vadovas, ISBN 9955-9845-1-1, Vilnius, Lietuva, 2006;
6. Lietuvos Respublikos saugomų teritorijų valstybės kadastro žemėlapiai: <https://stk.am.lt/portal/>;
7. Kultūros paveldo departamentas prie Kultūros ministerijos: <http://www.kpd.lt/>;
8. Geoportal duomenų rinkmenų bazė <http://geoportal.lt>
9. Lietuvos geologijos tarnybos duomenys www.lgt.lt
10. Valstybinio atliekų prevencijos ir tvarkymo plano 2021-2023 m. SPAV ataskaita, 2022 <https://am.lrv.lt/lt/veiklos-sritys-1/atliekos/valstybinio-atlieku-prevencijos-ir-tvarkymo-2021-2027-metu-planas>.

1 priedas. SPAV subjektų išvados ir viešinimo dokumentai

TELŠIŲ REGIONO ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO 2021-2027 METŲ PLANAS

SPAV SUBJEKTŲ IŠVADŲ DĖL SPAV APIMTIES NUSTATYMO DOKUMENTŲ IŠVADŲ ĮVERTINIMAS

2023-06-05

Eil. Nr.	Institucijos, teikusios išvadas, pavadinimas ir adresas	Išvados	Išvadų motyvuotas įvertinimas
1	2	3	4
1.	Lietuvos Respublikos kultūros ministerija, J. Basanavičiaus g. 5, Vilnius	2023-05-31 Nr. S2-1071 Iš esmės, pritaria, tačiau atkreipia dėmesj, kad kultūros paveldas yra atskiras aplinkos komponentas, todėl rengiant SPAV ataskaitą, plano pasekmių kultūros paveldui vertinimas turėtų būti atliktas ir aprašytas, kaip atskirai išskirtam aplinkos komponentui. Rengiant SPAV ataskaitą, taip pat turėtų būti įvertintas plano sprendinių poveikis ne tik kultūros paveldo objektams, bet ir kultūros paveldo vietovėms (pvz. Viešnių miesto istorinei daliai) bei neatskleistam archeologiniam paveldui.	I pastabą atsižvelgta , SPAV ataskaitoje 5 skyriuje „kultūros paveldas“ išskirtas kaip atskiras komponentas, įtrauktas poveikis kultūros paveldo vietovėms. Poveikis neatskleistam archeologiniam paveldui vertinamas ne SPAV ataskaitoje, o atskirai kiekvienam infrastruktūros objektui, žinant tikslią jo vietą ir statybos apimtis.
2.	Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija Vilniaus g. 33, Vilnius	2023-05-30 Nr. (10.2.1.1Mr-411)10-2358 Pastabų ir pasiūlymų neturi.	-
3.	Nacionalinis visuomenės sveikatos centro prie Sveikatos apsaugos ministerijos Telšių departamentas J. Biliūno g. 3, LT-87317 Telšiai	2023-05-26 Nr. (8-11 14.3.9 Mr)2-25489 Prašome, kad SPAV ataskaitoje detalizuotumėte planuojamos ūkinės veiklos veiksnius (triukšmas, kvapas, cheminė tarša ir kt.) darančius įtaką visuomenės sveikatai. SPAV apimties nustatymo dokumentas suderintas	I pastabą atsižvelgta , SPAV ataskaitoje 5 skyriuje patikslinti aplinkos komponentai ir vertinimo aspektai: "visuomenės sveikata (oro tarša, triukšmas, kvapai)".
4.	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija A. Jakšto g. 4, Vilnius	2023-05-25 Nr. D8(E)-3177 Pastabų neturi.	-
5.	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos Antakalnio g. 25, Vilnius	2023-05-30 Nr. V3-928 Pritaria	-

LIETUVOS RESPUBLIKOS KULTŪROS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, J. Basanavičiaus g. 5, LT-01118 Vilnius, tel. (8 5) 219 3400, faks. (8 5) 262 3120, el. p. dmm@lrkm.lt.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188683671

Aplinkosaugos konsultantei
Rasai Alkauskaitei-Kokoškin
El. p. rasa@alkauskaite.com

2023-05- Nr. S2-
| 2023-05-15 Nr. R69

Kopija
Smart Continent LT, UAB

DĖL TELŠIŲ REGIONO ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO 2021-2027 METŲ PLANO STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO (SPAV) APIMTIES NUSTATYMO DOKUMENTO

Kultūros ministerija pagal kompetenciją susipažino su Telšių regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano (toliau – planas) strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (toliau - SPAV) apimties nustatymo dokumentu ir jam, iš esmės, pritaria, tačiau atkreipia dėmesį, kad kultūros paveldas yra atskiras aplinkos komponentas, todėl rengiant SPAV ataskaitą, plano pasekmių kultūros paveldui vertinimas turėtų būti atliktas ir aprašytas, kaip atskirai išskirtam aplinkos komponentui. Rengiant SPAV ataskaitą, taip pat turėtų būti įvertintas plano sprendinių poveikis ne tik kultūros paveldo objektams, bet ir kultūros paveldo vietovėms (pvz. Viešnių miesto istorinei daliai) bei neatskleistam archeologiniam paveldui.

Kultūros viceministras

Vygintas Gasparavičius

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos kultūros ministerija 188683671, J.Basanavičiaus g. 5, LT-01118 Vilnius, Lietuva
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl Telšių regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plano SPAV
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-05-31 Nr. S2-1071
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Vygintas Gasparavičius, Viceministras, Ministro kabinetas
Sertifikatas išduotas	VYGINTAS GASPARAVIČIUS LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-05-31 16:43:35 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-05-31 16:43:50 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	EID-SK 2016, AS Sertifitseerimiskeskus EE
Sertifikato galiojimo laikas	2022-01-29 03:34:04 – 2027-01-28 23:59:59
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, i.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.72.2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-iu) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-06-01 04:36:45)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-06-01 04:36:45 DBSIS

LIETUVOS RESPUBLIKOS SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS VISUOMENĖS SVEIKATOS DEPARTAMENTAS

Biudžetinė įstaiga, Vilniaus g. 33, LT-01506 Vilnius, tel. (8 5) 266 1400,
faks. (8 5) 266 1402, el. p. ministerija@sam.lt, <http://www.sam.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188603472

Rasai Alkauskaitei-Kokoškinai
rasa@alkauskaite.com

2023-05-
I 2023-05-15 Nr. (10.2.1.1Mr-411)10-
 Nr. R69

DĖL TELŠIŲ REGIONO ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO 2021-2027 METŲ PLANO STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO (SPAV) APIMTIES NUSTATYMO DOKUMENTO

Lietuvos Respublikos sveikatos apsaugos ministerija, susipažinusi su pateiktu Telšių regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano strateginio pasekmių aplinkai vertinimo (SPAV) apimties nustatymo dokumentu, informuoja, kad pagal kompetenciją pastabų ir pasiūlymų dokumentui neturi.

Direktorius

Audrius Ščepaponavičius

**NACIONALINIO VISUOMENĖS SVEIKATOS CENTRO
PRIE SVEIKATOS APSAUGOS MINISTERIJOS
TELŠIŲ DEPARTAMENTAS**

Biudžetinė įstaiga, Kalvarijų g. 153, LT-08352 Vilnius.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 291349070.

Departamento duomenys: J. Biliūno g. 3, LT-87317 Telšiai, tel. (8 444) 47 276, faks. (8 444) 69 720,
el. p. telsiai@nvsc.lt

MB EnvPoint
rasa@alkauskaite.com

2023-05-
I 2023-05-15 Nr. (8-11 14.3.9 Mr)2-
 Nr. R69

**DĖL STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO APIMTIES NUSTATYMO
DOKUMENTO VERTINIMO IR IŠVADOS PATEIKIMO**

Informacija apie plano ar programos strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumento rengėją – MB EnvPoint, įm. k. 306158316, Raudonės g. 74, Vilnius, tel. 8 610 20 179, el. p. rasa@alkauskaite.com

Plano ar programos rengimo organizatorius – Uždaroji akcinė bendrovė „Telšių regiono atliekų tvarkymo centras“ įm. k. 171780190, J. Tumo-Vaižganto g. 91, Plungė, tel. 8 656 27 776 , el. p. info@trtc.lt.

Plano ar programos strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumento pavadinimas – Telšių regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų planas.

Plano ar programos strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumente nurodyta veiklos vieta – Telšių regionas.

Plano ar programos strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumento vertinimas. Planavimo tikslai ir uždaviniai: Telšių regiono atliekų tvarkymo plano 2021-2027 m. tikslas suderinti Telšių komunalinių atliekų tvarkymo regiono (toliau – Telšių regionas) savivaldybių veiksmus, organizuojant komunalinių atliekų tvarkymo sistemas ir vykdyti savivaldybėms bendrą atliekų naudojimo-šalinimo sistemą. Telšių regioną apima Mažeikių r., Plungės r., Rietavo, Telšių r. savivaldybių teritorijas. Plėtojant Telšių regiono komunalinių atliekų tvarkymo sistemą, siekiama mažinti komunalinių atliekų šalinimo lygi, didinti atliekų perdirbimą ir igyvendinti aukštesnio prioriteto atliekų prevencijos ir tvarkymo būdus.

Strateginiu pasekmių aplinkai vertinimu (toliau – SPAV) siekiama nustatyti, apibūdinti ir įvertinti galimas reikšmingas plano išvardinimo pasekmes aplinkai; užtikrinti, kad bus konsultuojamasi su subjektais ir visuomene; užtikrinti, kad programos organizatorius turės išsamią ir patikimą informaciją apie galimas reikšmingas planų pasekmes aplinkai ir atsižvelgs į ją.

Planuojama Telšių regiono atliekų tvarkymo sistemos infrastruktūros plėtra, kuri įtraukta į Telšių regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų planą:

Nuorašas tikras

Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos

2023-05-26

- 1) žiedinio atliekų tvarkymo centro ir didelių gabaritų atliekų surinkimo aikštelių (toliau – DGASA) Mažeikių mieste ir tinkamų naudoti atliekų priėmimo punktai;
- 2) DGASA infrastruktūra (planuojamos 3 naujos DGASA Viešniuose, Sedoje, Plateliuose);
- 3) statybinio laužo ir stambiagabaričių atliekų sutvarkymo aikštelių (siekiama plėsti statybinio laužo tvarkymo pajėgumus ir galimybes esamame regioniniame sąvartyne Jérubaičių k.);
- 4) asbesto atliekų tvarkymo regione pajėgumų plėtra esamo regioninio sąvartyno teritorijoje;
- 5) geriamo vandens stotelės (preliminariai būtų įrengiamos 4 geriamo vandens stotelės, po vieną kiekvienoje Telšių regiono savivaldybėje);
- 6) konteinerių skirtų antrinėms žaliavoms, žaliosioms atliekoms ir MKA plėtra (tekstilės atliekų surinkimo sistemos diegimas, maisto/virtuvės atliekų surinkimo atskiru srautu sistemos plėtimas, antrinių atliekų surinkimo sistemos atnaujinimas).

Telšių regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano pasekmės aplinkai vertinamos lyginant su „0 alternatyva“ – t.y. esamos situacijos alternatyva, kai planas neįgyvendinamas.

Telšių regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano SPAV apimties nustatymo dokumente numatyta, kad SPAV ataskaitoje bus pateikta informacija apie galimas reikšmingas pasekmes aplinkai ir socialinę aplinką (visuomenės sveikata, visuomenės gerovė).

Informuojame, kad vadovaujantis Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo, patvirtinto Lietuvos Respublikos Vyriausybės 2004 m. rugpjūčio 18 d. nutarimu Nr. 967 „Dėl Planų ir programų strateginio pasekmių aplinkai vertinimo tvarkos aprašo patvirtinimo“ 2 priedo 8 p. SPAV ataskaitoje turės būti pateikta informacija apie galimas reikšmingas tiesiogines, netiesiogines, kaupiamąsias, sąveikaujančias (sinergetinės), trumpalaikes, vidutinės trukmės, ilgalaikes, nuolatinės, laikinas, teigiamas ir neigiamas pasekmes aplinkai, išskaitant visuomenės sveikatą, todėl prašome, kad SPAV ataskaitoje detalizuotumėte planuojamos ūkinės veiklos veiksnius (triukšmas, kvapas, cheminė tarša ir kt.) darančius įtaką visuomenės sveikatai.

Vertinimo išvada: Telšių regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano SPAV apimties nustatymo dokumentas suderintas.

Telšių departamento direktorė

Giedrė Ligeikienė

S. Videikienė, tel. (8 444) 60 307, faks. (8 444) 69 720, el. p. salomeja.videikiene@nvsc.lt

Nuorašas tikras

Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos

2023-05-26

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos 291349070, Kalvarijų g. 153, 08352 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	DĖL STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO APIMTIES NUSTATYMO DOKUMENTO VERTINIMO IR IŠVADOS PATEIKIMO
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-05-26 Nr. (8-11 14.3.9 Mr)2-25489
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukurusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Giedrė Ligeikienė, Telšių departamento direktorė, Telšių departamentas
Sertifikatas išduotas	GIEDRĖ LIGEIKIENĖ, Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie SAM LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-05-26 14:46:21 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-05-26 14:46:27 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu išrasymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2022-07-19 10:00:22 – 2025-07-18 10:00:22
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "Dokumentų valdymo sistema Avilys, Nacionalinis visuomenės sveikatos centras, j.k.291349070 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-12-08 09:05:49 iki 2025-12-07 09:05:49
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	Dokumentų valdymo sistema Avilys, versija 3.5.68
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-05-26 14:49:39)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-05-26 14:49:40 Dokumentų valdymo sistema Avilys

Nuorašas tikras

Nacionalinis visuomenės sveikatos centras prie Sveikatos apsaugos ministerijos

2023-05-26

LIETUVOS RESPUBLIKOS APLINKOS MINISTERIJA

Biudžetinė įstaiga, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius,

tel. 8 626 22 252, el. p. info@am.lt, <https://am.lrv.lt>.

Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188602370

Aplinkosaugos konsultantei
Rasai Alkauskaieiė-Kokoškinai

2023-05-
I
Nr.
Nr.

DĖL TELŠIŲ REGIONO ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO 2021–2027 M. PLANO STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO ATASKAITOS

Išnagrinėję Telšių regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 m. plano projekto strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentą informuojame, kad pastabų neturime.

Aplinkos viceministrė

Raminta Radavičienė

R. Griškevičienė, +370 695 11585, el. p. rasha.griskeviciene@am.lt

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija 188602370, A. Jakšto g. 4, LT-01105 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Telšių regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 m. plano SPAV apimties nustatymo dokumentas
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-05-25 Nr. D8(E)-3177
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Raminta Radavičienė, Viceministras
Sertifikatas išduotas	RAMINTA RADAVIČIENĖ, Lietuvos Respublikos aplinkos ministerija LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-05-24 17:08:21 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-05-24 17:08:44 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2023-05-12 09:34:45 – 2026-05-11 09:34:45
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, i.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.72.2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-05-25 07:52:13)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-05-25 07:52:13 DBSIS

VALSTYBINĖ SAUGOMŲ TERITORIJŲ TARNYBA PRIE APLINKOS MINISTERIJOS

Biudžetinė įstaiga, Antakalnio g. 25, LT-10312 Vilnius,
tel. (8 5) 272 3284, faks. (8 5) 272 2572, el. p. vstt@vstt.lt, <http://www.vstt.lt>.
Duomenys kaupiami ir saugomi Juridinių asmenų registre, kodas 188724381

Rasai Alkauskaitei-Kokoškinai

2023-

Nr.

Į 2023-05-15

Nr. R69

DĖL TELŠIŲ REGIONO ATLIEKŲ PREVENCIJOS IR TVARKYMO 2021–2027 METŲ PLANO PROJEKTO STRATEGINIO PASEKMIŲ APLINKAI VERTINIMO (SPAV) APIMTIES NUSTATYMO DOKUMENTO DERINIMO

Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos pagal kompetenciją nacionalinių saugomų teritorijų ir jose saugomų gamtinių vertybių bei Europos ekologinio tinklo „Natura 2000“ teritorijų aspektu išnagrinėjo Jūsų pateiktą Telšių regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021–2027 metų plano projekto strateginio pasekmių aplinkai vertinimo apimties nustatymo dokumentą ir jam pritaria.

Direktorė

Agnė Jasinavičiūtė

DETALŪS METADUOMENYS

Dokumento sudarytojas (-ai)	Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie Aplinkos ministerijos 188724381, Antakalnio g. 25, LT-10312 Vilnius
Dokumento pavadinimas (antraštė)	Dėl Telšių regiono atliekų prevencijos ir tvarkymo 2021-2027 metų plano strateginio pasekmų aplinkai vertinimo (SPAV) apimties nustatymo dokumento derinimo
Dokumento registracijos data ir numeris	2023-05-30 Nr. V3-928
Dokumento gavimo data ir dokumento gavimo registracijos numeris	–
Dokumento specifikacijos identifikavimo žymuo	ADOC-V1.0
Parašo paskirtis	Pasirašymas
Parašą sukūrusio asmens vardas, pavardė ir pareigos	Agnė Jasinavičiūtė, Direktorius
Sertifikatas išduotas	AGNĖ JASINAVIČIŪTĖ, Valstybinė saugomų teritorijų tarnyba prie AM LT
Parašo sukūrimo data ir laikas	2023-05-30 16:52:20 (GMT+03:00)
Parašo formatas	XAdES-T
Laiko žymoje nurodytas laikas	2023-05-30 16:52:36 (GMT+03:00)
Informacija apie sertifikavimo paslaugų teikėją	ADIC CA-B, Asmens dokumentu israsymo centras prie LR VRM LT
Sertifikato galiojimo laikas	2023-01-16 09:36:17 – 2026-01-15 09:36:17
Informacija apie būdus, naudotus metaduomenų vientisumui užtikrinti	"Registravimas" paskirties metaduomenų vientisumas užtikrintas naudojant "RCSC IssuingCA, VI Registru centras - i.k. 124110246 LT" išduotą sertifikatą "DBSIS, Informatikos ir ryšių departamentas prie Lietuvos Respublikos vidaus reikalų ministerijos, j.k.188774822 LT", sertifikatas galioja nuo 2022-05-19 16:48:06 iki 2025-05-18 16:48:06
Pagrindinio dokumento priedų skaičius	–
Pagrindinio dokumento pridedamų dokumentų skaičius	–
Pridedamo dokumento sudarytojas (-ai)	–
Pridedamo dokumento pavadinimas (antraštė)	–
Pridedamo dokumento registracijos data ir numeris	–
Programinės įrangos, kuria naudojantis sudarytas elektroninis dokumentas, pavadinimas	DBSIS, versija 3.5.72.2
Informacija apie elektroninio dokumento ir elektroninio (-ių) parašo (-ų) tikrinimą (tikrinimo data)	Atitinka specifikacijos keliamus reikalavimus. Visi dokumente esantys elektroniniai parašai galioja (2023-05-31 07:28:16)
Paieškos nuoroda	–
Papildomi metaduomenys	Nuorašą suformavo 2023-05-31 07:28:16 DBSIS